KÖPRÜLÜ
719

T. C.
Millî Eğitim Bakanlığı
Köprülü Kütüphanesi
Başmemurluğu
Sayı : _____

V19 III K

بسم الله الرحمن الرحيم وبه

الحمد لله الذي فرض علينا الجهاد في سبيله لنيل عباده رحمة الواحة

والدرجات الرفيعة والصلوة على النبي خاتم الانبياء والمرسل على

القاعدين مقامه في اعلاء كلمة الايمان الى يوم القيام وبعد فقد تصدى

الفقير الذليل الى الغني الجليل مصطفى بن يوسف الكرماستي لان ينقل بعض

غزوات رسول الله صلوات الله عليه على وجه الاختصار وينقل بعض

ما ورد في فضايل الجهاد في سبيل الله تعالى عز وجل لينشط الناظر

في تحمل مشاق سفر الغزو حتى لا يدرك تعبه بفرح اجره الجزيل و

ثوابه الجميل فلما جاء ما قصده كما اراده مستحقا لمجمع الفضايل حقا

جعله هدية لمن لا يليق هدية الفقير لجنابه الرفيع معتذرا بان الهدايا

على مقدار مهديها الجامع للمواهب الالهية على الاطلاق القايم

مقام الراي بالاستحقاق الكاشف ظلمات الظلم والعناد بتدبير

الاشارة الى علماء البلاد ومدن الفضايل والمجاد معدن الفواضل والفوايد السلطان

التاسع من آل عثمان فاتح سرخ سر سلطان سليم خان المؤيد من

الرحمن صاحب القران مشيد الاركان الحافظ لاوليا الله الكمان القاهر

مع عبد الله بن ابي المنافق وبقي مع رسول الله سبعمائة رجل وكان

خالد بن وليد في اليوم على خيل فارس من قريش وامر رسول الله

عليه السلام خمسين رجلا من الرماة ان يجلسوا من المركز نحو خيل المشركين

فلما تقاتلوا انهزم المشركون وانعطف المسلمون عن اكتافهم فلما

راى خالد خلا الجبل من الرماة فكر بالخيل وتبعه عكرمة بن ابو جهل فقاتلهم

عبد الله بن جبير حتى قتل وصاح شيطان ان محمدا

قد قتل وتفرق المسلمون وصعدوا الى الجبل وثبت مع

رسول الله صلى الله عليه وسلم يوم اذ اربعة عشر رجلا سبعة

من المهاجرين وسبعة من الانصار فكان ثلث اصحابه عليه السلام

قتلا وثلثه جرحا وثلثه منهزما وقتل حمزة عم رسول الله

عليه السلام وحشي بن حرب وكان هو كافرا فاسلم واعتق

اسلافه ثم قتل مسيلمة الكذاب غزوة خندق كانت في شوال سنة

خمس من الهجرة وكان جميع القوم الذين اتوا الخندق من قبايل المشركين

عشرة آلاف وكان المسلمون يومئذ ثلثة آلاف فاشار سلمان الفارسي

بالخندق فاعجب ذلك المسلمين قال النبي عليه السلام هكذا

وآخرها بذي خشب وكان غزوة تبوك في سنة تسع من الهجرة
وقال عليه السلام عند رجوعه من غزوة تبوك رجعنا من الجهاد الاصغر
الى الجهاد الاكبر رجعنا من الجهاد مع الكفار الى الجهاد مع النفس

بيان فضايل الجهاد في سبيل الله

قال النبي عليه السلام الجهاد ماض الى يوم القيمة عن ابي امامة
قال عليه السلام ان صلق المرابط تعدل خمسماية صلوة ونفقة الدرهم
والدرهم منه افضل من تسعماية دينار ينفقه غيره وعن فضالة بن
عبد الله قال عليه السلام كل ميت يختم على عمله الا الذي مات
مرابطا في سبيل الله فانه ينمى له عمله الى يوم القيمة ويامن
من فتنة القبر وعن انس قال عليه السلام الغدوة
في سبيل الله او روحة خير من الدنيا وما فيها وقال عليه السلام
رباط يوم وليلة خير من صيام شهر وقيامه وان مات
جرى عليه عمله الذي كان يعمله واجرى عليه رزقه وامن الفتانين
وقال عليه السلام ما اغبرت قدما عبد في سبيل الله فتمسه النار
عن ابن عباس قال عليه السلام عينان لا تمسهما النار عين
وقال عليه السلام جل رزقي
تحت ظل قنا وجعل الذل والصغار
على من خالف امري وعن ابي سعيد قال عليه السلا
من صام يوما في سبيل الله بعد الله وجهه
عن عقبة قال
في

كما حرث يوم بدر وكان غزوة حنين
وحضرت الملايكة في غزوة حنين
فضيلت على جميع الطوايف
ان الله نصر رسوله
عليه السلام في مواطن كثيرة
فضيلت على الطوايف
عليه السلام من بين المسلمين
عليه السلام وما خصه
عليه السلام من بين المسلمين
عليه السلام في يوم حنين
عليه السلام من بين المسلمين
عليه السلام في يوم حنين
عليه السلام من بين المسلمين
عليه السلام في يوم حنين

لاتكرهوا السعال فانه امان من الجذام ولاتكرهوا الرمد فانه امان
من الطاعون لاتكرهوا الزكام فانه امان من البرص
ولاتكرهوا الدمل فانه امان
من الاستسقا

مكاسلا فشاري كلدي زمينه بوقا عتباري احكام دينه
براوزكه مركب انفي ملقب جهل مركب بازدي جينه
براولور اول بازيه في بلمز بيل بويله قالمز بو چرخ كبينه
اوزكه اوزاندر عالم بوزاندر بربوش قازندر باخود سفينه
محزون وجاهل درخلق تضلل هيشت عزازيل بوزر ناز وانينه
عالم بولندي هركس اوصاني مفسد كورندي شرح مبينه
بيني بولنسون عالم كولنسون تاريخ دوشدي مرجع متقي فتنه

فتوی صدر رشید رحمه الله

شیخ محی الدین العربی خضر تربیک حقند کمال شان از حیز تبریک و تردکری

الحمد لله جعل عباده من العلماء و المخلصین و ورثة الانبیاء و المرسلین
و الصلوة علی محمد المبعوث باصلاح الضالین و المضلین و اصحابه
المجدین باجراء الشرع المبین اما بعد ایها الناس اعلموا
ان الشیخ الاعظم و المقتدی الاکرم قطب العارفین و امام
الموحدین شیخ الشیوخ محمد بن العربی الطایی الحاتمی لازال
شیخا کاملا مجتهدا و مرشدا فاضلا له مناقب عجیبة
و خوارق عادة و تلامذة کثیرة و مقبولة عند الفضلاء
العلماء و من انکر فقد اخطأ و من اتمری انکاره فقد ضل یجب
علی السلطان تادیبه و عن هذا الاعتقاد تحویله لان السلطان
مامور بالامر المعروف و النهی عن المنکر و له مصنفات
کثیرة منها فصوص الحکم و فتوحات المکیة و بعض مسایلها معلوم
اللفظ و المعنی و موافق للشرع النبوی و بعضها خفی عن اکثر
اهل الظاهر دون اهل الکشف و الباطن فمن لم یطلع علی المعنی المراد
یجب علیه السکوت فی هذا المقام لقوله تعالی و لا تقف ما لیس
لک به علم ان السمع و البصر و الفواد کل اولئک کان عنه مسئولا
و الله الهادی الی سبیل الصواب و الیه المرجع و المآب
کتبه فی هذه الصحیفة اللطیفة مقرا علی وفق الشریعة
الشریفة حرره العبد احمد ابن سلیمان بن کمال
عفی عنهم الملک المتعال

حضرت شمس تبریز

چون عاقبت الامر مقصود رسیدند
بسیار بجستند خدا را و ندیدند
ناگاه خطابی هم از آن خانه شنیدند
آن خانه ز پرستنده که خالی طلبیدند
خوش وقت کسانی که درین خانه خزیدند
در خانه نشستند و بیابان نبریدند

قصیدهٔ شاطر کرمانی در مدح حضرت امام علی

بازوقتیست که بر طبق تقاضای فلک — افکند بر سر ایوان چمن کل کوشک
ابر نیسان بر سر خجسته آلو و برق — حرف برف از ورق روی زمین یازد چک
بر سر شکر دی صبح شیخون آرد — تنگ چشمان شکوفه چو سپاه ارمک
بنات غنچه و کل بر فلک شاخ نگر — ظل مخروطه زمین غنچه و کل مهر فلک
نجلس و لکش کل تا نبود بی مطرب — کشته بیل فلکی شاخ کل غنچه فلک
ترشدی جله خار از تراویدن ابر — کوه از شیره بدوشش ارنگند کسلیک
ساختی خانه معمور فلک را ویران — بر سر فیل سحاب از نزدی برق فلک
ترشدی لاله چو بر داغ دل پرخونش — زیر لب خنده زند غنچه و بر کس حسک
تا نگیرند ز زر نامزه در دست سمن — در بغل چیر فی لاله نهان کرد فلک
داغ شد باید ز غیبی در روی شیم — باید بر سر آن باید پاشید نمک
تا بود داغ جمیلت ولی خوش بودی — گر نکشتی زدی آن حسن دلافروز فلک
هر کالی که ز ایمن شدی از نقص و کال — باشد اندر نظر همت دانا اندک
غنچه بیت که چو بک زن ایام خوان — میزند بر در و در واز گلشن چوبک

ای آنکه از سنان شرق خلق نشان عدالت — کی شود همت او مایل طیفور و بلک
بیوه در حجله ایلیت تزویج مدار — باین معنا طلاقنامه نشم برک
دیگری کیست که در بلک وی آرزو — قدر فیروزه فرهه ده شاهد زرک
او با غیار جفا پیشه ندارد نسبت — می شناسیم حریفان دگر را بیک
عدل تقدیری و تقدیر عدالت عیبست — زانکه نخشق شد این مسئله در باب فوک
ذوالفقارش دو زبان داشت بهنگام جدل — بوده بر خصم دغل حجت قاطع برک
ای حکیمی که بود پیش نوه دانش تو — حکمت فلسفه بازی وار سطو کودک
رق منشور قضا نسخه منسوخ قدر — بی تجمل تو مزور بود و مستدرک
فلک شان ترا نقطه عصمت مرکز — خیمه جاه ترا محور دانش دیرک
نقش دولت ز تو نور نبوت ظاهر — سه مکتوب ترا اعلم لدنی مدرک
کعبه کوی ترا مروه و عرفان صفا — سالک طور ترا طور تجلی سمک
روشن از تشعشع رمح تو ایوان حمک — پر درم چون تبع تو ز نیمان سمک
گر نه قرص ز سرخوان تو بودی خورشید — کی بتعظیم نهادی فلکش زانو زرک
همت بر رجم شیاطین هجوم شهب — بی نفاذ تو چو تیری که ندارد بلک
در جوار تو چو خورشید مجاهد صدتن — در سپاه تو چو مریخ مبارز صد دک

آن کرا آرام بد عادت ارادت کین نشیند از رباب ارادت شود ولا ... بر سر منشور بود اسپه طغرا طغرای لطف بدنام تر ... منشور سعادت نشان توقیعی

پنج نوبت است شه گردون اپالهم — نه چاری زنهور و نه قطاری زنجبل

گر پسند تو نباشد سخن عیب مکن — هست بازار بتان لطف تو در طبع اصل

هست گفتار مرا رتبه نظم دگران — همچو زر خالص نوع دهشیم دغل

تا که از چرخ بود مار شب و روز پدید — که مساوی دکهنا فصل و کاهی اطول

شب و روز نو مساوی ذال بادا

فصاید مولانا ید چون مساوات شب و روز میزان حمل غایه ارزه لبا

زهی لطافت برف از رکاب — فروزان چو بر آسمان نیم تاب

حریم تو را حوریان بر حواشی — جنابت نزاده پسیان پرحواشی

بزرم تو جمشید خورشید دیبان — چو در خانه نسرین کوک

بن سایبان تو در بزم دیبان — جوازروزن روضه روی کوک

بلند آستانت مانند گردون — زرفعت بلندیت اختر عیان

بود آسمانی که ازوی برآید — بروج مآرب نجوم مطالب

وجودت معالف هر کس نصیبی — چو صهبا بمیخوار و حلوا بنابت

خرندت ز شر مساری معاون — سخایت کشاید جوینت توانگر

چراغ عدو گر کند خانه روشن — نبود بی نصیب از تو صبح کاذب

نقل از نسخه‌ای که در دیوان آقای ... موجود است

در افشای این راز به پیری رسیدم — که بخشش جوان بود و تدبیر صاحب

بدو گفتم از تشنه کن که یابم — خلاص از حوادث بجان آب توان

فلک را بتهدان دل آگاهست — پناه اعاجم ملاذ اعارب

بهار عدالت که هرگز نخورده — گل شوکتش زخم شوک شواب

بوالنجم قد تقسم الله بالنجم
ولیکن از اقدار هوا من نجایب

طوف حوضش بر ربایب حاجت — چو حج اهل منسک بلکه واجب

چنان چو رکم شده بدانش گریبان — دهد صبور را شبان در مخالب

خداوندگارا بحق خدایی — که هستی ممکن از و گشت واجب

بگفت شبنگی در غار بودی — ز عین عنود پرده دارش عنایت

بجبرئیلی که در بند بشه — بخصم دغل کند در شام نائب

بدست کهی پرشد از زر بر سنابر — امان اثنی عشر انما ثواقب

که پیوندد این شیر انگه بباشد — امیدی اسیر بلا و مصایب

باظهار حاجت چه حاجت داند — ضمیر تو مافی التضمیر الی طالب

برآید چو ماه نوم از تو حاجت — بیارد بشارت کنی گر بجایب

بر این نغمه فیروزگون تاز انجم — کند حقه بازی سپهر ملاعب

مخلد ظلال جلال تو چندان
و طایع شود آفتاب از مغارب

بشوار نظامی

وقف است بر هر که خواند

بشوار نظامی دو چشمه دولت دشمن الاماثل
بشیری شورام و کشتند بنان شکرخند و شیرین شمایل
بالطاف آداب کشتی مؤدب زدانش مقدم شدی در محافل
بگنگ بمج البیان معاشی در افشام حکمت نوشتی بایل
به قانون مشائیان در مقاصد اقامت نمودی ضیوف دلایل
ز فرط توجه بسوی مبادی چو اشراقیان کب کردی مبایل
زدی کنیه بر مسند فضل و دانش نهادند نام تو صدر الاماثل
چه حاصل چو از صوب تخصیص دوری بنزدیک دانا بچندین مراحل
ندارد خبر فرفر گوشه نیت زماهیت مبتدا در اوایل
خشمت کنی شرف منه در هم ولی شرف منت کنی در دنا یل
ضمیر تو ظاهر پرستت در نه چو گردد در فصل خصمان فیصل
معلل بغرض نفس است فعلت تو برصحت فعل نفسی معلل
زبحث جواهر خزاین نصیبت گر کشتی ازان جوهر فرد نایل
در افشام اغراض در فن حکمت چو اغراض نفسانیت جمع حاصل

وقف است بر هر که خواند

امیدی ماربرتی رحمة الله تعالی

سپیده دم که از بن غار کبود زنگار — گشت رایحه نار و پود لیل و نهار
فتاد مرغ زرافشان و در آشیان افتاد — چنانکه مرغ زنور چراغ در شب تار
نمای اوج برین را بدید گشت چراغ — غراب قله نشین را سفید شد منقار
کشید بر فلک آبنوس گون خطی — چو بر محک اثر نقره تمام عیار
رهی بشرق جدا شد که بر سر آرد — جدا شدند ز هم کار بین زرگ و تبار
گل از سراچه خلوت رود بتصفه بار — خوارزد در بچه خاور بخاور ان آید
دو وقت وقت نشاط ست خاصه گر باشد — مثار شام که بر ره فلک زند خرگه
سفید دم که زند بر خیمه زنگار — بباغ لاله و گل آتش خلیل بود
بدیدگشته بنفشه دمان و لختی خار — بگو بلبل که در افتاده بانگ لاله در آب
بباغ بلبل گل با سمن بر نخت زبار — برنگ دیبه گلبن در آب چشمه کوه
بگل سینه باز است ساحت گلزار — جوی ز بسکی گریه گل شنود گل
در امتحان فگندش بباغ در — ز اطف آب و هوایش عجب نباشد اگر
یکی حیات بود بخشد و یکی کفتار — نغمه بوسن آزاد در زبان چمن
بگوش زن دمی کف از زبان بهار

تو را چو خصم بر اندیشش او دو روی بود — یکی سپاه و دگر یک شرزه در دیوار
چو این شنید بکین بر گزید کار خایه — دو رویی و دو زبانی نه عیب و حیله و عار
ترا کرد دو زبانت گزیر زین دو یکی — کم ست بهره دانائی و سپاه و یسار
مرا دو روی چه باشم نیاز را دو سبب — که سود می نکشد هیچ نیزه بر دیوار
زخوان جود تو دارای بندگان را — بنده کی تواند از یکمند احرار
نهاده طوق مه نو فلک بگردن شب — که آن غلام بهتاب از تو کرده فرار
اگر گری بود این گرد کشیده دخان — وگر مجره قوی حلقه ایست خلق فشار
مثلث که پدید در گلوی ابر سحر — مثلث ست که بر چیده است قوس قزح
ترا سوار ببین کو اگر ندید کسی — که آفتاب بود ثابت آسمان سیار
تبارک الله ازین آسمان بی عیبان — تبارک الله ازان برق آسمان آثار
علی الدوام بود چون بسیط در حرکت — ولی نه چون حرکات سپهر ناهموار
ازان باخر کردون فرو نیارد سر — که بسته است میخش در آن اصطبل قرار
بگاه پویه سپهر و ستاره دید گرد او — زغار کوه برانگیخت در بخار بخار
سپهر گفت که برقست در میان بخار — ستاره گفت له باد است در ان بخار
چو هر کرم کن کوه پاره در اگه بود — بذل و شهب منیخ و سمان سیار

بگفت تا نوه بانگ سخن سرآغاز نهاد — نشسته اهل هنر صف صف از پس و پیش

من این قصیده که تا دم بدم بود همراز — که برد از تبریزه بگرمان و آرد بهار

ز بزم عیش تو از بوستان خاطر من — که کرد پرده سرای هزار این گلزار

مخدرات سخن دیده بر فروزان اند — که خارخار خسان کرده اند ایشان گلزار

به بارگوی مدیح تو با سخن سنجان — بهر که بخت سخن کردم از فخار گلزار

وداع کرد سنجر ازان سرست که هست — بشیر سرزده چون زرد رخت غمخوار

حسود چون هنر از بنده دید روی سخن — فرط جهل بود کار و بار او انکار

چمن نمیشود بوی عود دعنبر اگر — هزار سال نهندش لطیفه ها طومار

فروغ مهر بخشش کجا فتد کم و کاست — که کشت کلبه هاشش مطلع الانوار

جهان بنا با از جور دور نافرجام — فلک جنابا از دست غیر بیهنجار

چنین بود ام ز زاغ و زاغ و کوه و غار — چنان رمیده ام از خان و مان و جنس و تبار

که گر بجایزه شعر هم درین مجلس — به بنده لطف کنی نخجوانی دختار

نخواهم از خطر خان خویش و میخواهم — که زنده باشم و باشم به اصفهان چوکار

علاج درد دلم از تو کیش بسته اند — که تو طبیب مسیحا دمی و من بیمار

مرا چون جبکر بار روزگار گذشت — رود مدار که امسال بگذرد چونیار

چمن بستانش بیرد گلشن جوی آب — کند رو باد صبا افشانده در یکجا همین

زان چشم خلق پیرزن که بنای بهشت — جای آب اندر کلک آتش تیز او انگبین

بنده اکاخی که جای گنجه کرسانیام — پرورد م آنقری در طبل و نیشش چون جنین

در خانم بندی جانش فلک میکند — تا نام شکل انجمن در روز رنگ آمیزین

تا کنان رفته را دیدم کنار جوفه اش — کان ز لال خضر منجوردند و میکشند همین

آن فی جنانا عینا تسمی سلسبیل — اقداح اجاج بذ ما معین

تا خش چون صفحه خضار جوبان سبز خیز — منظرش چون دیده اهل نظر مردم نشین

برکنار جویبارش کان بود انهار خلد — جام مالامال بر کف ساقیان ماهین

هر کرا این کشتی جام شراب اندر میان — نقل می بخشند از لب لذت بلقای همین

عقل با چرخ برینش کرده نسبت پایه ها — کین شرف در رد برین آن در نشیب پایه ها همین

آن مجلی سبعا رده فوق رفیق — دین پناه هفت کشور هر گز دنیا و دین

در شمال آن بود قطب شمالی مرتب — در میان این مجاور گشته اصحاب یمین

آن کوکب خالی اینجا منازل ساخته — کوکب سعد اختر مسعود نجم الدوله دین

آسمانا خود فقت تو امان بخیر و بر — کامران فتح و نصرت قهرمان الدوله

نجم مسعود است با او حد بر اقران
کوکب سعادت و اوج امر اعظم وزین

روز رزم کینه جویان سیمابت فی‌المثل — گر بود روح الامین گردش روی زمین

برشود آن روز چون روز قیامت از دو صف — غلغل و غوغا بدرگاه امان الخائفین

اشتمال القتال لشکر منصور تو — الامان الامان از لشکر روی زمین

دو کف بازال چو پر سیمگون پابند شت — لعل‌گان اندر لباس و حاصل ایام دین

بهر ایوانت که باشد گونه معجزنما — گردد ترتیب لباس منکرت نیرنگ این

لوحش الله مدحت تا روپوش این لباس — همچو سقف و بام و بالین و نگین و متکین

نوعروس کشورت این گاه و نظم دلکشم — بهر کوشش در گوشش آویزه در ثمین

در روان این بلبل این ایوان چو نم — قد سیاهم بر فراز عرشش کرده فرزین

گرچه سلمان فی‌المثل در مدح او شد مدح‌خوان — دانوری نگفت مدح سبز و طول نگین

سبز و طول نگین آن هر دو سلطان بزرگ — زنده‌دل شاد و خان آن مرد دانوی مهین

نیز شان در دست بودی ابیات بلند — سرپشان چشم بودی اشعارش گزین

زنده اعجازی باید کنون اشعار را — تا شود مدح قبول طبع ممدوح این چنین

نکته سنجان ذکر این در طبع من — نیز بر فهمش انبا شد قوت تیز بین

مرکب ابجشت سم آسه اینک کوبیا — پنجه اندر پنجه من افکن و از خود ببین

گر سلم خوانی نیز پنجه خصم از رو بهی — میکنم اثبات این معنی به برهان مبین

برگ گل هیچند از باد صبا دارد خبر — همچنان از دست سیمابی استقامت گل

بخت همین ای گلبن رنگین گر اندر راه تو — گر خسان خار و خشک کار و بار و بار گل

عقد پروین نیست باری بر فلک تا نیست — سر زند زان سر زمین تا خار سر خار گل

محمل اقبال تو سر بر نهد تا از سر شش — دوخت شبدیز ترا بر کرد گل افسار گل

مژده گل آرزیت روی دلکشای نوجوان — کاندر و آمد ز سنبل بر سپید و پار گل

لمولانا امیدی ضاعف

دوش بنگام گریختم — بود خوناب گریه ام جگری

که سلیمان پای بسته مرخ — بر دمه ای بر سپیم ماحفری

میرزا ایا که مهر فرمانش — چون سلیمان بر مذد یو و پری

آنکه گردش کند بعفر فلک — گنبد بر گرد بالش قمری

در نگه در زبان کشد آشیا — گرد سر گشش سپهر گری

ای امیدی رسید دور نظرش — جز خجالت عجب گر پسری

ای کریمی که باکف کرمت — بحر صدرت خوانده دواد بری

نیست در دست قدر هم چیزت — جز کم و بیش قیمت قدری

آنچه دارم سر پست بر کف تست — لیک میرسم از زیاده و سری

مولانا امیدی طالب آملی

پرانه سر که قدی امیدی دوتا شده — از چار خانگی دو سه پا کم کشیده شد
خلوت سرای دولت گه گه پر از زنان — پر قیل و قال و ولوله و پر صدا شده
بسته به شب بدست چو طفلان حنا و دوز — با انجمان قدی خجل از ان حنا شده
چون جعل لولیان سر اسیمه از پیش — پر جنگ و پر ستیز و پر از جا شده
از بهر کوبیدن کریاش میدوند — سر بامداد پیرهن او قبا شده
گر گیرد از زمین زنی اندر سرای — چون گرد باد گرد بروی هوا شده
چیزی که در شام خورد نیمه خرطلاق — سوگندی خورم که طلاقش خدا شده
بیجا جفت خانه به امتناع سه طلاق — ان هم ز دست داده و خواجه ثنا شده
زان خانه تا نیفت رسیدن بسینه کام — رانی بکنج مدرسه دیوار ها شده
بنهاد داد و ملک ازدواج ننگ — زد است کز این دو غوث را شده
چون ملحدان گر بخنه است از ری بروم — پیش شش فتنه و مهر اسیا شده
گویند آنشد و شب رفت — این زود عجیب نیست ولی کو بیا شده
من خود نگویم آنکه جهانشد که هر که او — یک روز نگذاشته و انجا شده
روز شب او دوران شد ان شب رفت — از دست روزگار صبا چون صبا شده

چه آبرو دی از بهر آب و نان بردی — خصوص بر در نو دولتان بازاری
مذاق و لذت آزادگی عجب نبود — اگر شناخته باشم پس از گرفتاری
که قدر و قیمت ایام تن درستی — توان شناختن اندر زمان بیماری
اگر بگرگ دهی همچو پوسفم آن به — که تا کسی کندم در جهان خریداری
وگر کنی ز برای بهود کسب سی — وگر کنی ز برای مجوس کاهکشی
درین دو کار گر به آن فرو گرایی زشت — وزین دو شغل خسیس آن مشابه خواری
که در سلام فرومایگان صدر نشین — بروی سینه خود تا سر زنو
ستاره را چه بود شیوه کینه اندوزی — سپهر را چه بود کار مردم آزاری
تو ای ستاره مذام چه بروی بر آب — تو ای سپهر مذامم چه لج روی باری
سپهر سفله نوازد ستاره دون پرور — خران به آخر گردون چو کاه و مصاری
مسا وان نه اقلیم عالم بالا — فتاده اند درین کهنه چار دیواری
ز راه جاده گردان گرعنان گردان آرد — ز از دشت شب فرو نتوان زمو بیاری
درین سفر که بود راه دور و بار گران — چو ماری طلبد مردباری از یاری
گذاشتند متاع جهان و بگذشتند — تو نیز چون دگران بگذری و بگذاری
ره عدم علم بن است این ره را — گر زپی در آیی ز دست نگذاری

بول نوال کرده غریو زنانه گشت — کب کمال کرده جیب خدا شده

دریا چه که بود از پی این پیش ساده را — گر خشک شد ز مغز خبر الوری شده

منت خدا یرا ز انچه برآمده — دری که کان بخشش و بحر عطا شده

ای آسمان جود که در کشور وجود — قیف وسیله ساز حیات جا شده

ای کعبه مراد که حاجات کائنات — بر درگه بلند جنابت روا شده

از دست بخشش دل و دست تو کان و بحر — آن بی نوال گشته و این بی نوا شده

کان لیث بیشه کفت بر زین نهاده — کان منبع سخا بتو خشم سخا شده

پیش دل تو بحر برآورده رتبها — کاندر زمانه بذل تو نا موس ها شده

ایام در مدارج قدر تو وعده ها — کو دست و بخت ضامن آن وعده ها شده

امروز در زمانه ات این مرتبت کجاست — زان وعده ها یکی ز هزاران وفا شده

اندر میان حرص که تو تاخت کرد جنگ بود — از دولت نوال تو صلح و صفا شده

اسایه بر دون سری سعادت — پرواز کرده جغد همایون هما شده

در هر چمن که نخل تو سایه فکن بود — هر انجمن که لعل تو نکهت سرا شده

دران چمن نبات همه با فقه حیات — وین انجمن جماد متماک شده

مانند کهربا که کند جذب کاه را — خاک در تو جاذب بر نوا شده

چون من ثنا ز بلبل دستان سرا شنید — سر سبز باد گلشن جانها نو بر دوم

نوزک

نوزک نیم مستی من درخ نیم بسمل — کار تو از من آسان کام من از تو مشکل

تو با نهی میدان من تاخت شویم زان — تو خوی بگانی ازرخ من خون فشانم از دل

کاری نمی کشاید دست تا نه بر سر — کامی نمی برآید از پای رفت بر کل

ساغر کشی و خنجر اهل وفا سر آمد — خون خورده و در برابر جان داده در مقابل

پیمانه حیاتم پیش از اجل تو بشکن — هر شب شته امیدم پیش از خلل تو بگسل

ای رشته امید من برق نزد خرمن — بیرای زغمزه تو مرگ سر ابیدل

دنبال آن مسافر از ضعف و ناتوانی — برخیزم و نشینم چون گرد نا مزل

کو بخت آنکه گیرم مشتی ز خانه زین — وان ساعد بلورین در گردنم حمایل

چشم شبانه مشتی سرمایه جنونم — زلف دراز دستش در گردنم سلاسل

صدر بلند و عالی گر آستان قدرش — افتاد و خاک گردون افتاد پایه نازل

فوزی میسر باقی آنکان فضل کامه
باقی خوان فضلش انکانیات فاضل

آل نبی اعلی عالی نسب لالی — نقد علی عالی نقد عیار کامل

آن خانه دان حیدر شیر فرازمند — در دودمان احمد شمع طراز محفل

احسان طلب ز مظهر وجود عالی — انعام او ز منبع صدر و بود سائل

دیوانه که فسون سازد جوشن از و زن
دیوانه که زین سان بیجیده سر ز فرمان
دیوانه ایست پرفن در سینه ی من
فتنش بجا ز مذهب جائز چو فعل فعلی
دارم بسی شکایت بتفصیل آن بجایت
بر داور سخنور این سخت نیست پنهان
طبعم سر که بودی کوی سخن ربودی
لیکن اگر نبودی بر سر مرا محقق
عالیجناب قدرت بر فرق فرقدان نهاد
نامست جنس عالی فوق نوع سافل

گسترده باد ظلمت بر شرق و غرب عالم

مولانا امیدی بر شرق و غرب عالم چندان کنند ظل رحمت تا مد قیامت

قضا در بارگاه کبریائی
فلک بر زد نقشی ولی بود
در ای چرخ زود نقش مخالف
سر انگشت ندامت گز دو نیلی
گر آمد بر هدف سهم سعادت
قضا بی سیچو تیر و دستیابی

بغیر از کان و بحر از دست جودت
اگر جودت کند مالک رقابی
همنور آغاز آن اقبال باشد
ز آن سر نچه پاند نقش الله
نیاید راست جز بر قد قدرت
اگر زر پاک و گر ناپاک باشد
گر اکسیر قبولت نیست نبود
طمع دارم که در بزم تو یابی من
چو افتد نظم من اندر میانه
سخن در وصف تو بحر عمیق است
اگر غیب اینده خود فروشی
سوار نظم هر که تو نوید
کند اندر دبیرستان علوی
گر از تو بر نیاید آرزویم
نهادم بر گران فضل و هنرت

شکایت میکند از بی نوایی
وگر خامت کند صاحب لقایی
که بر وی داد سیمابت نوایی
رایت گر کسایی
کند گر اطلس گردون قبایی
نماند کس پی چون کیمیایی
ز کمال عیارم رازدایی
که آن شهدی که بودی گوستایی
کند از بر کاوتیه در ایی
نگنجد در ثنای سر ثنایی
وگر چه نیک باشد خود ستایی
برای حفظ طفلان تمایی
دبیر آسمانی چیره دستایی
زنی شکر مراد بر بر یابی
ز آخر در میانت اشنایی

یک یک آرای عالم و حاکم حکمت قرای قایم حکم معمور جهانی وقف ارباب
استحقاق ایدوب تولیتین مامور عدالت شعار و حکام مرحمت دثار
تفویض ندچه و خانقاه و خانکاهان عرفه آنکه مداخل آثار ارباب استحقاق اولوب
مرفوضه مقدار بخه خزانه غیبدن وظیفه مستمر بندکچه و مملی ارقام
دیوان خلافت قلم مشکبار ایله معتاد کمو ارباب ارزاق اولنه
اوله و اول باقل اعلام استحکام بنیان سلطنت قم عنبر نثار ایله احداث
احداث ارباب نظر بصارت بوله شرح شیمه ثنا ورفع ثمه دعا فیکرو

دفن ایدر خاک ره پیمانه بنده کمترین فضولی زار

که غنیم خام غرلت ایکن ساکن گوشه قناعت ایکن
باشمه دوشدی جاه و سودایی ذوق اهل طمع تمنایی
هوس کسب ننگ و نام اندم طلب رفعت و مقام اندم
اسندم کم علوی قدر بولم مظهر لطف پادشاه اولم
بلدم کم شکسته حال اولوم حسد اهل بینه پامال اولوم

نقطه عبادت اگرچه شکل عبادت است — لیکن بنقطه ز عبادت زیادت است

پرسید شکر ز دان اهل فضل را — نقصان فضل نیست بلوغ سعادت است

مسعود فتحی

اقلکه حیرانلغم کل عندلیبه سوبلیش
بوی زلفکه بینه کوندی مشکخطایله صبا

کشف اسرار ایلدک یراغزی یرقچاکره
فیضفیض نسودد لوحم تمندکیلخیده

برمجوهرجامدرنظم جهانکیرکسنك
نسانعثمانلوکه برقتیغ جوهردآبدار

فتحیاوارصونانیشاهنشه جمکشوره
کیدرنکاهیقرآلهتاجکسرخسره

یرید رشوهرآبکارمعانیولسا
سنادخیاورتهلعکاتبرقوحبه

مسعود فتحی

دل اوه‌یی یراموزینه کوزلرکنشانی اوست
مرانیسه‌ازلافیشیی اوست

کتاب اصول تالیف جامع کتاب تعرف الحقائق

کل ندای خارف ان یه کل — خاب اصوان جبان ایله کل

نوی صریر یدر دایما — گوکل لوحی محفوظ لمنی پر صفا

کمال اهلی دستنه شهباز نور — معانی تماسن قلوبین شکار

ایدر طوغریلق لطفه مظهر سن — خوتر الکراوستینه الماز سن

اولوبدر مثالک عصای کلیم — که هر سحر اولان بنی قلدک دیو

کلامک عصاسی کبی قل فهور — اولور ساکه هر بازی بر طور نور

کلامک که الهام ور باتیدر — کوزوم نوریدر خامک جاتیدر

ولکن عیان اولدی تغییر نون — رموز کنوز و مابطرون

زبانک سنکای بریع البیان — دیانم کبی اولدی کوهر فشان

کلامک محقق رموز کخی سنک — دلک اهل دل بلدی انجن سنک

وجودک اولور بحر علمک دلی — سنکله انجدی معانی ایلی

انجذانک آینه سی جان کورین — میسر اولدر خلقه معنی یوزین

درونک سنکانجه دن انجه در — کمال اهلنک مقتضاسنجه در

کوزفاله حالی ظهیر اول بزه — ایقده قوزه دستکیر اول بزه

اولور مخزن از ذات قدم — قلم ترجمان در وجودی عدم

قلم شاخ طوبی کبی سدره کمون — دی حکمی السنه عالم زبون

قلم الکده مهد انچه عیسی مثال — دخی طفل ایکن خلقه ایلر مقال

قلم دیدوکم ای جهان وقتی — اول انسان کامل در مشتی

که هر فتنه اولا الی ودلی — خدادن کا اولمیا عاقلی

سوزین الکلیه عالم کترنک — دیلن بلیه یمیش ایکی ملنک

بدیلر دن ایدیه سلوکن قوی — قلم دیش اولا چلرک پیروی

قلم کیبی چشمیی نمناک ایدر — کریبانتی عشق الی چاک ایدر

قرا صویه دونه کوزینک باشی — ایرلمایه سجده یرندن یوزی

دونی اولا غیر بلردن تهی — صایه یوق حیابنه قرص مهی

مقبر اولار از سمیره — مشار الیه اولا اب الکبره

مناهیدن ایده مدام احتراز

مناجات — قله سر نقیس بی تیاره نیاز

الهی روا ایله روز حساب — که اولدم قلم کیبی پر اضطراب

رقم کیبی عقلم طفلدی بنم — کناه ایله آوده اولدی تنم

نه چاره بندم بنیلیم آه و واه — سواد کناه ایله نامم سیاه

قلیل الحیایم کثیر الخطاء — غریب البلادم فقیر العباد

بوتقش زمینه صور ولدی مقر — خصوصا که نقش وجود البشر
برا ولدی قدرت کماوزین — مثالی همان عاشقان حزین
بدن زنده وجوهر جان ایله — ولی زنده در جان اول جان ایله
سلام ظلمتسز دقالور دی جهان — دلیل وظهیر اولمسه شمع جهان
خدا دن ایرنجه نسیم حیات — قیله انمغه بشلدی کائنات
قلوب آدمی کسبح روحه امین — ویرر نور ادراک عقل گزین
عجب دگه او خالق انس وجان — ایدر صاحاک عرش قلبین نکان
اکا علم وحکمت زیاده ایدر — بصیرت کوزینی کشاده ایدر
شو کمراه کم اولمه هادی خدا — تجلی ایدر سر جهتدن اکا
هدایتدن اندهکه اولمه اثر — اثر دن مؤثر وجودین ارر
ایدر قطره دن بحر توحید بول — اچوقدن دذات خورشید بول
عبودیت ایچون یراندی برسن — بونلمه یبانه آدمه ایرسن
ایرشسز لک دالغنه زبان — بوغ اولوب اگر اولسکز لنگ جهان
اولور عاقله نعمتی قیاس — غنده ادراک نعمت شناس
بوری اگر شکرایتگه اول مستعان — بیرر ویریدی شکر ایچون زبان
فیض لطف باراتی مبذول اولور — زبان چین شکره مشغول اولور
ایرتیور نباتاته مهر خدا — توجه ایدر آسماندن نکا

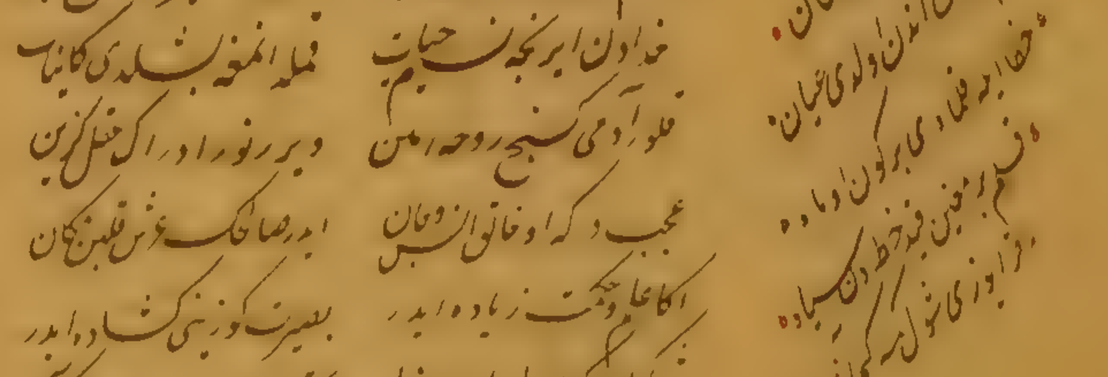

اولوفنا

رسول خدا خاتم الانبیا — دلیل الهدا حاکم الاولیا
دامنی بلمدین آدم اکرین جهان — انگ آدمی اولمشدی ورلسان
بو تعظیم وتکریمی آدم کبی — یه کوردی نه ایشتدی سایرنبی
فنا بحرینه مکتبلا اولدی نوح — انگ یوزی صو مینه بولدی فتوح
کل گلشن خاندان خلیل — جمال جلالی جلیل وجمیل
علو جانبنی کوردی عظیم — سکوت ابلدی کیبی صاعکه کلیم
مسیح اولدی دور زنده وعالیجناب — یره اتیکه بلکه اندی حجاب
شب تار معجزه بی اهل خال — اولور چهره دوغان دوشنده دی حال
بو معجزه یوسف فن بورسی — بو سیری دوشنده دی کورسی
زهی واقف حکمت کائنات — زهی کاشف سرذات الصفات
سوزی قدر دریای اسرار ایدی — یوزی بحر انوار غفار ایدی
صفاتنکه کنج نهان ایدی دین — عیان اندی کون کیبی خلقه همین
سلامنده دی اسم فتاح السلام — عرب قوم اسماره چوبی فام
توجه ایدنجه اوذات شریف — یمن قلب مبنی ایله اولدی لطیف
دیروب نامه دعوتین والسلام — حقیقتدن کلوب قبلدی عاقبتی ام
دیو کلدی فیضر آکا همچو قاف — باشین خاکه یندردی مثل کاف
انگ خاطرنه کلوب ای روم — کمند دعا سیله اندی هجوم

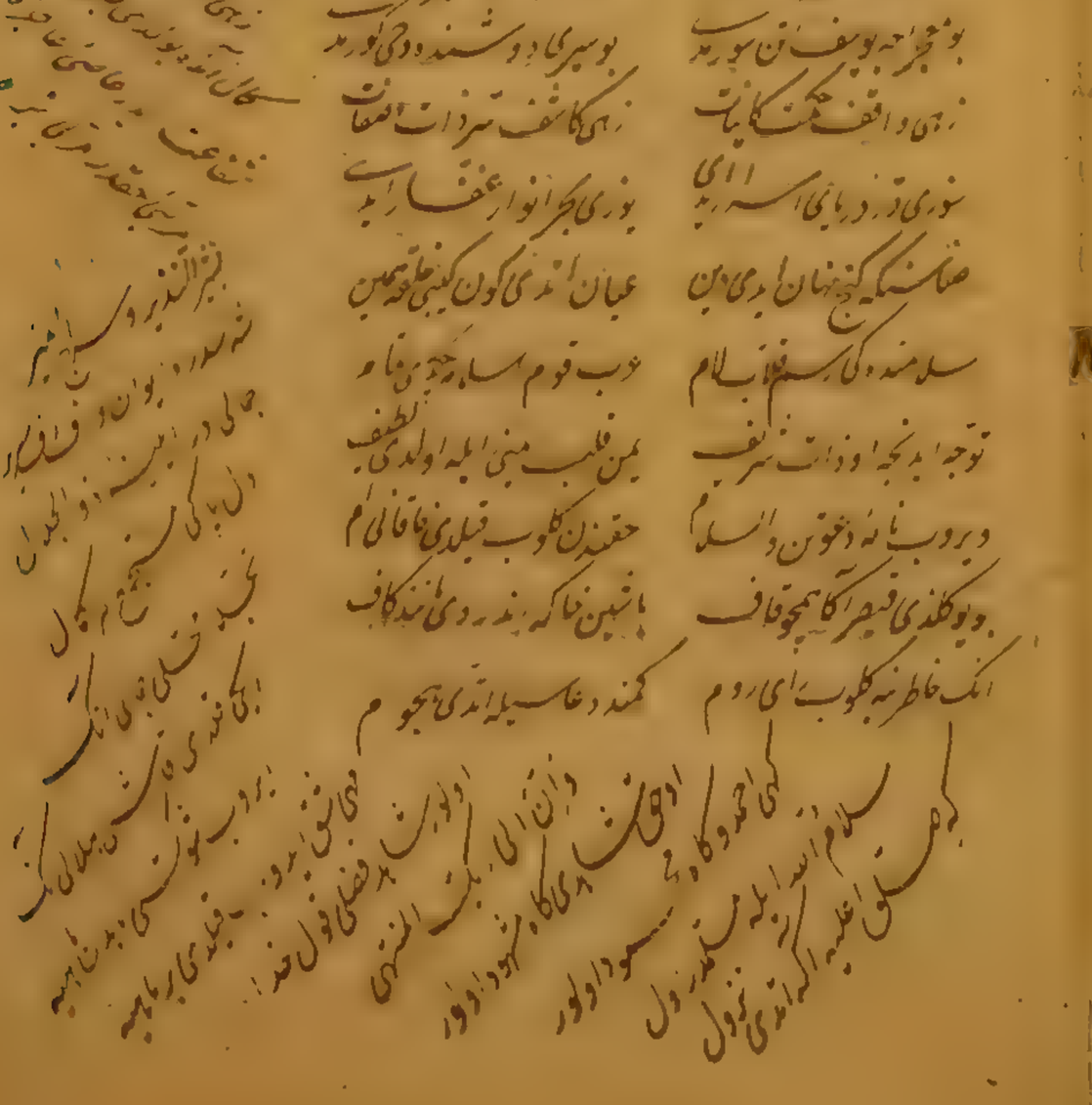

اولوفنا

ای بحر جود و محتشمی لنگرم
شفیع الامم سرور باغ عرم

زان قبا مانده بجا بستک
اوله دیر یله دوشه دانک

سن اولسون کیم حق مدح اندی سنی
شفیع ایندی مخلوق مطلق سنی

آنی قلمه عشاق ایچنده حزین
شفاعت ایدوب ایله کولکن این

یوزی صوینه چار یارک شهها
آنی بر بکا ایده روز جزا

تعریف و توصیف پادشاه اسلام خلد الله ملکه و سلطانه

شه غازیان پادشاه کریم
سلیمان خان ابن سلطان سلیم

ابو الفتح سلطان عثمانیان
مالک سنان و جهان پهلوان

موحد لرک مرشد کاملی
مجاهد لرک مسند عادلی

مشیر الهدا و اصل السالکین
امیر الغزا قاتل المشرکین

سر ثبت سید الانبیا
نبیر غزا سیور ولیا

به عالی القدر و مهر کمال
نه بخجه و برساید ذو الجلال

کلر بوی لودر اول گل باغ جان
ابو بکر صدیقه بکزر همان

حقیقتده اول خسرو بحر و بر
اولور رای خسرو یله عین عمر

آنی عدلی معدلت عادلی مرحمت
اودور حال عثمان یده عثمان صفت

الک قدری عالی مثال سخی
ولیدر ولی عالمک کاملی

دیر ار سوزه آنه حسن جواب
اولور سر سوزی معنی دور کتاب

انک سینی در صانکه پر جوهر
افرکن ابر وب قدر قلمش قرار

سرایندن اولسه غزا یه روان
صدای دعادن کورلدر جهان

ملک داعی دولت و غزاتی
فلک ساعی رفعت و نصرتی

بورز بوله دیرسه اول نوحی
بولوت کبی انجاصی ایدر اکی شی

اولور جسم کسمار دکوبات غزات
تماشا جیلر انجم ثابات

زمانه دا آسوده خلق جهان
فضای جهان اولدی دار الامان

رعیت رعایتده اللرا مین
اجانسو بمکده دشمن حزین

زهی پادشاه سعادت پذیر
کرم ایلیدر هجو مهر منیر

او دولت که بکا دیرسه بخت
نصیب و مدی سنه ساچا

کنش کبی اول عالمک فضلی
نه کم اوده اتسه ایرشور ایلی

پدی جدی خاقان عالی نسب
شهنشاه سلطان غازی لقب

قبوسی قولی حاجی دغاز بدر
بدنصرتک مرد شهریار

قبوسی کن کبی اولدی عثمان
طوتشدی نیستان سازندکان

فنا بولدی سازنده ابعلی کبی
معشیرک دکدی تللری

کنایه یاین یاصدی قالدی بو
قوللر فلک کبی سر نکون

صریحک انوشه اوشدی دهان
خرابات بیلر حالی غایت خراب

ملک اهلنک اولدی سوزی سخن
ملک اهلنک اولدی سوزی سخن

دیدیگرا یاسه ور او لیا — کرم ایله اصحابه اتمه ارزا
بزه ویر پلانی خدا ایده اولم — دوه صاحبینه آلوب گیده اولم
صباح ایله اولدک مثال هلال — وجودک ضعیف و تنک و خیال
کتوره بو بارگرانی تنها — کتور مزبونی زمره اتباعیا
دیدی انلره بو نمرگ کیبی حال — قیامت گونی بندن اولور سوال
صفا در بنم جانبه سر بلا — بو زحمت اولو عین حکمتدگا
بولوتمگر کیبی طاغ اغلدیلر — دوه صاحبین بولدیلر گلدیلر
اگا اغلیو اغلیو گلدیلر — السدن پلانی چیقوب الدیلر
عدالت فلان خلقی راحت ایدر — رعایایه بویله رعیت پدر

حکایت

بهار ایله بردم بوردی زمین — اجلدی نته گیم دل مؤمنین
درخت جهان گورغفان بیدی — شکوفه اگا نوریزدان بیدی
اولور روی دیدار و آینه دار — چگلر انتقابینی اجدی بهار
قلمدان اشجار دن سرنهال — خروج ایلدی رسم غایه مثال
چراغن یاقوب پرتوان دن — تشبل گیدی سبزه ستاهدن چمن
سعید الحیات شهید الممات — سریر شروران پادشاه غزات
شه غازیان نعب غازی مراد — گلستانه وار ماغی قیلدی مراد

دولایت امان اوزره بولدرمین — گلور عدلگ ایله بوردی زمین
گلورگن بگا ایردی حال عجیب — بولوم گلدی بر طاغه اولدی غریب
نظر ایلدم اندهخورشیدوار — یالیگوزگز برزن بشیوه کار
گورن آدمی نی گبی زار ایدر — اوصوله اویرگیسی رفتار ایدر
گلور بلوخ یوب صانگه سرور دان — گیدر اختیار دل ناتوان
یوزی مشتهی قدی غالب بلند — صاچی طاق ابروسنه پرگمند
یورگن آچوب اینسه صبا — صفا ویردی سیان سمانی گبا
صدی گلامی شفا القلوب — جمال فرح بخش و اندامی خوب
دیدم اول الف قامته گلکار — بورادن نه الیگ وار ای گلعذار
نه خوف خرای نه خوف ضرر — گیدر یگ سگا گوگلم اولدی رفیق
دیدی یاد ترصاغلغنده نه پاک — اشرادن اولدی جهان تلگی پاک
یوزه گلمز اصلا حیای اولان — اگلگ بحر قهری ایدر بیان
فواگر یگی شمدی مانند در — یوری دایرگ گوزله پرگار وار
بولکدن چیوب مشتبه محبوبنمال — نه لازم بگا چاق بودگلو سنوال
بقل گیت بگا ناز فقیر الیمه — وجودک بگا خار راه الیمه
حجاب ایلدی پادشاه جهان — جلالی یوزی غالب اولدی همان
اشندوگی گبی مسافر سورین — دلین گیدری یگ چوردی آدمین

دلایل

ملازم نزاع و نه حاجب جدل

او مرد و دولانه علامت بودر — عقابینه نوعاشارت بودر
شوکیم اولانه مقبول حق غایت — کیرر کوکلنه خشیت آخرت
نصیحت سوزی سرندکلوکه دا — اولور کوشنه کوبر کوشوار
الندن کلن صادر اولا بر خطا — سویلور قچن مانع اولسه کا
کناه ایشلدکچه پشمان اولور — خطاسینه کریان و نالان اولور
کشیده بوخوش عادت اولنلر — باعث رحمت مستعان
اکا کیم اولارای رحمت نصیب — اولور جانبه بو نصیحت نصیب

در دنکی مقام علامت ولایت انسانی فین عوامی دن

ولی اولان انسانه بودر نشان — تواضعله قدینی ایلر کمان
اولور کعبه مانندی ثابت قدم — کورینور اکا قبله عالم امم
قزر دیرلر زینی مثال شراب — ایل آیاغنه وارمز ایلر حجاب
انک مالنه کیم قصد ایلیوب حرام — طعامن بیلز نفرت ایلر مدام
ایلتسک اکر شبه یوماله اکا — اولور کوز ایله نقمه ایلر ابا
ولیلر اولور صافکه بحر جلال — ازطشره اول مالی خوف و خیال
ولی مال دنیایله ناشید — همان اقچه سی کوزلری یاشید
کچنمز ایلر حیات عالمه — کچنمز ایلر حیات عالمه

اوه مرد و دود

نقشه بیرون جغره مردم فقیر — او لورسن بو یاقنده برکون فی پیر
دیشن بوکوسه کیشی اول قیصه — صف لک اوزره اون کرش قیصه
یوری سو یلیه ای مرای یلان — وزیر اوله یلمز اغا اولمیان
بنم ستردی یلمدین سو یلمه — کوسه الدانور ضمنه پیرزه یلمه
یلانی یلور عارفان جهان — طویر اهل ضلالک الن همان

یورمز وجودینه یاغبار

بونک کیبی کذابه نه اعتبار

بودرویش برنجه پیل سهرنام — سپاهی ایکن اولمش بری مقام
غرب قیمی برمرد مسکایه لیر — دوکولمزده اوینادی قصادی بیرن
طوب باغنه دلکو قوبر قلرین — دوزر فالقرادی قصادی بیرن
باشنده بنکرکسی کاغد کلاه — دلنده ترانه یوزندکسیا
اولوب صحبتی خلقه دائم عام — ایدر لردی خلق اکه انعام عام
سفر دوشدی مانند بنم جهان — کیرو کلدوکم شهره اولدم روان
وطن آرزوسی یدیکه هجوم — مکانم نیم اولدی اقلیم روم
اوهنکامه کیراولن اهل هوا — کلوب سانجاغ دوره اولمش برده عا
سوبوکمش اودون کیبی اول حکایه — اوتورمشن باشنده قراسمکه
قراطیلسان پای زنکی مثال — آنی سایه دوشن ایلش پایمال

زهی صورت اغروسی ایل یاپا — بیان غرتبی ایلیا بی نوا
قویه حق قیوسنده کی حاتما — اکا برطیوسی اولا غادتی
شوکیم سنده که ایمه اقتدا — چکشمه طلشمه اولشمه اکا

نه لازم نزاع نه حاجت جدال

کتاب اصول ایله ایمه عمل

سفر کلکور برسپاهی غریب — چوکمش اولا نینی ای ضعیف
ذلیل ایمش فقر وفاقه یوکی — دکلر برقره منقرک پالکی
بیاسینی دوندرمش ایمش یاس — یکی اسکیمش ایکیسی بی اساس
جبی برسو سفره دوشمش یمان — تهی سیم وزردن غبانی نهان
بوزارمش شال جامه سی اخرجاب — اصلمش چمن کیبی اولمش آب
جلالی بوزین ایلمش خلوه فاش — غمندن ایدر کوکله سینه صواش
کلور عزتیک پیری قاپوسنه — دکیلور عصا کیبی طاپوسنه
عصای الندن کوزی سورملی — سیاست ایدوب شهردن سورملی
نعل سپنده دانبر حار — همانسن یوغازنده قل طوزیه وار
بشل حاجی دارکاه سنده یانان — نهی نصف بطیخه بکزر همان
بوغربت سپاهی نه ایدر دعا — اداعش داغوکی وردرکا
ارنلر نبی سا که کوندر دیلر — چرتزرده کی صنعه قبل حذر

بیت

بوبردن کیم — یا مال کثیر ایله قلمه قرار

دمش پادشاهنک یوزینه اوپر — ایشاه دریادل و دل پذیر

یتلک لکا بر عجب گنج ایدی — بو دور زمانده چوق زندی ایدی

اوکنجی بویرده چوق زندم بیر — اکر قاد لیسک کتورمکه وار

بویرده قازاندوغمی مال لکا — یولمدن قومیه مانع اولمه لکا

یوسوز ایلدی پادشاهه اثر — اویره شفاعتله قلدی نظر

اوکومدن ایلینه کونینه تمان — اجازت آلوب کتدی پر جهان

اما آکر سوزیدر کوشبرین خبر — یبلان طتلو سوزله اینجیتمه سر

ملیح الکلام اولمغه قیل هوس — نه کیم کس دوشور بنسی آلمس

نظر ایله جمله جواب و صواب — خطاب ایده نه اولدی خاطرجواب

بولکشده رزنه آلسک کذار — طولشمز لبا بکه خار خسر

حکایت

مکر مرتشی قاضی اردن بری — دو کرمیم سوکر بر قوجه کاذبی

دمش فاق ایلسه نزکوشه — بولمک کیمسه مراد کلدی دیمه

جوابنی آلدی او قاضی دخی — دیدی قاضیه کاف دوزخی

بحر دفتی بنک اولی کورر غنا — نصیبک نصیبک بخل آلتنی

انکم اولا عقلی عالیجناب — ویرر سر سوآله مفرد جواب

حکایت

اشتدم براحول امیر اللوا — ایکی کورر ایشن بری دایما

اوکنده قصا بیله بر توشنه اوچ — اکا شاهی کوزیله ایلر نظر

دمش بوا وچان ایکی قوشی کورک — بواده بوجوش و خروشی کورک

قادین اوچ صانکه ابر بهاری — اوچار یوجه پرده کوران دیکاری

بری پری یه نجه پرآن اولور — نه خوشجه نه زیباجه سیران اولور

کمیسی کلمز کیمی نخشبی امر — کلمز لعب بری آنی نجمی امر

دمش لاغله شویله کم وار در — بو اوچانلرک اکیسی چار در

ایتمش پرسی بیلان سوبلمه — امیر اللوایه بیلان سوبلمه

تبسم ایدوب اکیه دیر جواب — بمان بکرکلرن اجمش نقاب

دمش بوبری ایکی ایر صیاد — بن ایکی دردایر سم دیار

غضب ایلیوب اول امیر بلند — طویر خرده آنی ایکر شهید

یاز فکرکه اول اجمن تند خو — لطیفیله قویدی اوجاغینه صو

عجب در بحر جهله وحوش و طیور — اگر چار پادر اگر مار و مور
بو جمهوری در بایه آنک اکر — بو غلمه اوساعقده دیور حقر
بوزه بلمز انسان اگر ناکهان — صویه دوشسه اولدم بو غیلیور همان
دیدی عقل انسانه اولمز خدود — دیر راحتمال ممانه وجود
بو قورخویه سوابدر حسب بول — عوق چقدوغی یردن ایلرو نزول
بو سوزاخی بو خوف و خشیت اجر — دار رمار صافی درونه کچر
بو غارصویه ایندامنک تقلبی — حقیقتده اولدر حکمتی
دو اب اصلی بی عقل و ادراک اولور — دوشه صویه خار و خاشاک اولور
عقلسز اولان بحری بمر غمیق — نه ادراک ایدر اول فکر دقیق
اولمدن شوکم قتی خوف ایدر — اولور خسته بانیه وامن ضرر
هواسن بکر خوفله خشیتی — اولا شور همان ثقلت حمیتی
عیان ایمه سر نسنه نک اصلی دار — دکلدر دی حکمتی اشکار
غرض سکه تعلیم و تفهیم در — نه تفهیم و تعظیم و تکریم در

دلاور لکیب یوتمان عالمی — یانمدن کدر مز قلج آدمی

کتاب اصول ایله عمل کیفیتده

شه آل عثمان و صاحب قران — سلیمان دوران جهان پهلوان
قچن اکر وس ایله قیلدی قتال — کنش کیبی برق اوردی بلال
افان قیلیر اولمشدی دریا کبی — یوزردی کشک بشلر الماکبی
ایشین باشه ایلتوردی کرزان — قولاغن کچه دی کورنجه کان
چیقوب آتش تیغدن دود آه — شرار کبی قالغوردی سپاه
سکردردی آیله اهل جدال — بل ایله یا کلمانش آتش مثال
بولا شوردی هر جرخی قلعه کان — شقدر فلکده اولوردی نشان
بخق دوکدوسندن یرکه اصلنع — عدو یه حیات ایلر یدی وداع
بدن آسیان تو یوب مزع جان — فضای بقایه اولوردی دوان
قلجلر آیروده نار غداب — یغر خرمن جانی ایلر خراب

سلیمان بر کون علیه السلام — اشکر کلوب سویمش خوش کلام

دمیشلر بز ظلم ایدر بو شهر — حمار حقارت کوزیله بقمز

دلیلور قبولرده اینلر کبی — بزه حرمت آنمز لر آنلر کبی

بزم خدمتمه آغه در قسی — اودون رحمتی وار صوغوق محنتی

روامی اشکر جهاد اولا — کیجه کوندز آنمز صفاده اولا

جوابن ویروب آصف برخیا — دیمش ای حمار مقصی اولا

غزایه وارمک سنه دی صباح — دیدیم آت حرمتله سون امام

سنه آت حرمتله سون امام — نه اصی سنه قوری افسانه دن

غزایه کیدرلر ایدر لر سفر — اشک باشنه تنک اولور بو جهان

دمور قیرآت اوتلند درخم تیر — صمانسن کوکده هلاله دوتر

تلنده قیرآتک ایاغه رد — بخوبه دوزر اوق یراسی قمو

دم اولور که طوپدن پریشان اولور — باشی آغی کوی وچوکان اولور

باغر صاغی قرلنده ایلر همین — شهاب تاکیسی غرم رمیم

کدر آنی

اگر برجها در کشی وار اید — عزیز جهان ایدی مالدار اید
جوامی او بینی دلرکن نهان — الشید رقوا ناغی آنی ناکهان
الته تیغ و شمشیر آبور اول دلیر — طرر دلدوکی پرده بندشیر
دلکدن کیرکن بری اول نفس — باشین کسدی ایشتمدی بی سیکس
او دلدوکی او خرسوز اولدی — وجودین هلاک ایلدی روزکار
او دیواری کیم قیلدی اول کچه چاک — اکا اولدی در بند موت هلاک
لشین اکر دوکدوکی کیبی اول — دلوکدن بری داخی ایندی ذول
انی داخی کسدی هلاک ایلدی — باشین آنه الشدی خاک ایلدی
شکار المغه کلدی اولدی شکار — بوغازین اله ویردی اول بکا
طوررادی اوچی طشره ده منتظر — تجسس ایدرلردی ایکیده بر
کشی طوغرادی کیچه ده جرأت — قودی سربرین برجوالله الطف
اول ایکی چوالی اومرد کزین — دلوکدن صونی ویردی طشره یمین

بو نسخه ... وقف ... ابدی ...

پوسوده اولان اول آیاق بردک — حرامینک اوچینی ایندی هلاک
کورندکجه بلا کیبی برشدیر — بهادم وحسام ایله کیرشدیر
بوشاهنبلره پامال اولدیر — مسلمانلغه اندوکین بولدیر
شکار المغه ایدر لیک افین — شکار اولمدن جانینه صاتمین
خیال بازاولور آله مزیادینی — انک اورکلی وار وکی قورقمی
شوکیم قورقلی پرده اویکوسوز — کله لک ایدر اولومینه ایور
مشایخ سوزیدر بونه یاسخن — خبرکلمز اویکوسون کمسه دن
کشی خصمنه بویله ظلم کرک — ازاولان اویانق کرکسن کرک

حکایت

مکر برکیجه اطلس آسمان — سیاه پوشناس بویانیور همان
کوکب آینه سی اولدم اولور آه — ترلزل ویرر خلقه بادفنا
طولر صوت و رعد یله چوخ برین — یاغار یغمور آغلر کیبی زمین
چیقمک ایدر بریونین روزکار — ایده مزدی باکیدن آدم کزار
شکارین قران اژدها کیبی ایل — بوآلاردی اشجاری برپچه میل
بلاراغی نک صانکه خلق جهان — فنادیک آلتنده اولدی همان

بطاقة الكتب ... ايوب ... امتحان ...

بومرکوزلرنی چکرر نیصرت ضیاجه دک ایلر بورنیسه غداب

ضیاجین کورر آنی برآشیا نه اولدوک نه وارد بر خبرآگاه

کوزنیچ آچار کورر اول ناکهان اوکنده طورر تورپه لوبرخمار

صوقدن نکرخته ایلمش بوخر بری آنی حمام ایچینه قویر

حرارت کلورر دردمنده صبور صبونه کاه اولور تورپه سنبی صبر

صودن خالدرکن ماسنبی قویرو اوزمش بومسکینک اوستینه صبو

غنهنک کلورر باشنه چوق بلا محلدرسزادر روادر اکا

حکایت

مکرواراید بر مغاره بنام عجب قورقلی جای ایدی اول مقام

قراکوایدی چاه بابل کبی قورمش ایدی قلعی جابلسا کبی

دل هاسلمان کبی سنگ و تار برایچینه کیرمش ایدی کویا مغار

کجیله بری قیلدی دعوای مرد قویردی اراید وبحث و نبرد

مغاره ایچینه کیروب اول زمان دلرکیم قویه بحث ایله رشان

کجیه قاره کوستنده کندی همین طورآن اوتوران اولدی حجله نشین

قاقارآمده بزقاره غی خوفله یاکلمش ازکینی قاقمش سیه

چکرلربو حالیله دانوک کلورلر فرنک قرالینه دک

قرالک اوشیر نوبلر عسکری ایدر دورلو دورلو حقارتلری

اوزون بویلو برکافر بدلقا بوطوقا قلره دانشمند ایلر اوزا

بورپرینه عین تعذیر ایله قرالینه ایدورلو تحقیر ایله

مختث کوکزاکوب آغلرین بونک کیبی نک بزبوزن نازنین

بونک لاقنک غوریه ایردیلر اسیراولان اشخاصه بلدرلر

همان خالب اولوب حلاکی یوزی اسیرک بری سویلدی بوسوزی

بونک کیبی مهمل قاکافری یقرلو مسلمانلرک سریری

دمورون اکلدریونک بازوی کوکه اغمادی نجه یه قاپوسی

قرالیه بوقولی بیان ایلدیلر چوب جنک اولاجق بره کتدیلر

میانده یشمیر الندیسنان چقرصحن میدانه کافرمان

زره لرکیوب صفلمش جانبی یانمش حلال ایله قلقانی

دمورجوشن ایچنده پنهان ایدی دخان ایچره کویاکه قیلان ایدی

سلاحی آنک خوب و آلاتی خوب جلاسن بهادر مهیب و خصوب

چقردی دیدی اول یعنی ودنی بکادل اوزادن مسلمان فنی

قلیچ ایدی یوللی قیلمش قان

حلال الشدی باولدی قرمزی قان

دعاسن بولدیچیلر فتحی تمام

وان اولدی بیل کیمی اول بیلوان

ایکی خصم اول اوزلعه کلدیلر — بری پرینه آخرین صالدیلر

قضا تندی کویا که اول ایغرآت — فغان ایلدی اهل لات و منات

قلیج ذوالفقار اولدی کند و علی — نه کیم اوزاتسه ایر ردی آلی

برینه قرچاغور اشقیا — برینه مسلمانق ایردعا

اومیدلنک ایکنده حسین التقین — کورونمش کوزینه رسول امین

ایشلر کندویه ای ضعیف امتم — سنکله بیله درنجم همتم

صعالوب دشمنه تیغ برآنکی — امین ایله بوقورقودن جانکی

بوکشف و کرامات ایچونکیم کورر — بوررکافره قرشو نعره اورر

بوکافری اولدوراول لعین — بیقیلور یره عرش اعدای دین

ظهور ایدی معجزات رسول — قال لعین اولدی غایت ملول

خلاص ایدی جمله طوتساقلری — اودرکاه حقه دیوزی آقلری

اولور حق تعالی معین و ظهیر — دلیرکه عسیر نی ایلر یسیر

حکایت

سلیم خان غازی مکرر زمان — مصر فتحنه اولمش ایدی روان

حواله حصار نیه اوشدی قرال — برایه یقین قیلدی حنک وصال

نیاز ایتدی مولانه عاجزیله — ایکیلردی کهساریله یارلیله

عدو الله بیک کافر ایدی تمام — فلان بن فلان سر لشکر نام

اغاسی ایدی تمام طاکریدی — بوکافرلری کلدی بعدی چری

قاچقی یایدیلر اوق کیبی یاشدیلر — بوجمهور ایله اعدایه کیرشدیلر

بوشکر مکر اولدی سیل غضب — یقلدی اوکینه کلان جمله سب

عدو یی طوتانه صوینه طعدیلر — یکرمی اوتوز بکلرین یقدیلر

دیدی طوتلان بیکلرینی بکلرینی — قرال اوغلی ایدی چوغی یانلرنده

خاعندی اول الله یی بیک کشی — قراطاغ کبی اولدی کافر کشی

نخوت ایله ایندی غضبی اولدیلر — ایکی عالمک عالمن اولدیلر

او بیک غازیک نصفی اولدی شهید — یرینی جنان ایتدی رب المجید

قچن کم ایدی عین عونی نصر — نیزان چوغی آزدی مغلوب ایدر

ندم کیم اوله اعتقاد جمیل — سعادت اولور مرد اهل دلیل

حکایت سلیم خان تدبیر مردانه و شجاعانه

اولوب جمله سلطان مصر عدو — عرب لکری کلدی قیلدی علو

بوجمهور سلطان کلکای ایدی — حصاری ضروری پناه ایلدی

محبت آلت تربیت عاشقان جهان اولدوغن بیان ایدر

حکایت

جهان باغچه صباکه سرو روان — ظهور ایندی بر پاکی من جهان
قیامت قوپار صباکیبی اول — قیامت خلق ارا ایتیه دخول
طولا ردی فغانیله کون و مکان — حیاتندن آل یوردی خلق جهان
مهیب ایدی مانند مردان جنگ — غضوب ایدی کویاکه ببر پلنگ
کوری فتنه ملک شهر حال — ایکی قاشی اموج بحر جلال
ایکی چشمی قتال ایکی پهلوان — چکلمش قبجلر کبی ابروان
غم و جوری چوق تفتی ارامدی — جلاسن جوان ایدی شهیار ایدی
اول جوان
اوزون بویلی موزون ایدی — قیامت کونندن اولوردی
اوه منظری سودی بردی مسند — انک مهری ایدی بنیاد انک
اوی پولادینه دارو دایما — طوررباقرایدی ایراقدن اکا
ایدوب قتنی درد غصه دال — ایراقدن کورنوردی صباکه جلال
کذر کاهنه وار مغیله مدام — وجودی تسلی بولوردی تمام
مرکندوانی برساده رو — ایدر اول پری چهره کفر کو
اکا کوستراید رای مهله — سکا اول ایراقدن تا تسلا

طولو شدی بکلای ایسه بیله — جهان باغ کشت اولدی بی اختیار
قرردی کوزوم دود سودا یله — کچه طلوع ایلدی رودی یار

دل و جان اولدی شمع خلوتی چون یار قرب اولدی — فغان و فریاد و فریاد و فغان و فریاد و فغان
واردوب ایچمه خمخانه تحول اولدم جان — بیار قدحی ایچه لم فریاد و فغان
کاتاکه شجر اولایدم جان — فریاد و فغان

شب فرقت یار ایله دود آه — اولوردی بکا بر بلای سیاه
یانار دم پر آتش اولوب خانه ده — تخم بوندم جان کوی جانانه ده
وجودمدن اولمردی عقلم بیخبر — نه تدبیر روشن ضمیر ایدر
نه صبر ایلمکه وار ایدی اختیار — نه عزم سفر قیلمغه اقتدار
بو حال ایله مانند ابر سیاه — دوشوردی بنی طغره دود آه
آه آقوصوبی اغلیوب صبح و شام — سوزدوم سویلردم بیانه مدام
اورالرده وار ایدی بر کوهسار — کوریوردی اندن سرای نگار
آه چیقوب اکه دود و شوشی کبی — ظهور ایلدم آنده آتش کبی
آقوب کوزلردن بو سیل عذاب — ایدردم سحر تلریه خطاب
دریدم که ای پیک کوی وفا — قدومکدن ایرشدی جانه صفا
کیمه بیله ولدی بنم سرورم — کیمکله کولر چاوردیلبرم
کوکل درد هجرانیله غمده در — اوسلطان عالم نه عالمده در
کیمک همدمیدر کیمک یاریدر — کیمک محرمیدر رهوادیدر
دعا ایله سر و هوادار ایه — سلام ایله بندن اودلدار ایه
قودی دردمندی مرد غریب — تولیدی وفادار اولنیه حبیب

جهان باغچه

اولوب لاکه کوه درد و الم — قرار قانه غرق اولدی جسم و ادهم
نکاری النون ایرشدی فنا — بوکلکونی جامه یرشدی اکا
دو شوب نیته کم دوحه اغوان — کوزین یومدی کندون براقدی
یوطم حدیه وادی اه ایلدیلر — کوتورب اونه آلوب کتدیلر
بو ناحق یره قان ایدوبدر — طوتلدی غضب ایله اول مارقو
او غدار و قتال او مهرجمال — شرف ویردی زندانه آتدی
بو یاکه او مظلوم دور زمان — کوزین احدی آه ایلدی
چغرد وب مسلمانلغی یانه — دیدی کرمکوز اول جوانانه
طول ایمکوز اول مه روشنی — بو غبله اول اوه مشدر بنی
اولور سم اکرین بو سحر اینله — صاقن طغ نمازانی بهانه
خلاص ایتدی اول مه محبوبنی — یره دیمدی غشی نامو سنی
یاتوب نجه ای ولدی صاحب فراش — جاکار نبی قلمدی خلقه قاش
او ظالم او فتان اول پرجفا — کورمز عاشقندن بکا
پوسن اوه رر بر سنه چغر — صورر عاشقندن او شخصه خبر
انک صحتین الشید رشاد اولور — او سرو سهی خدن آزاد اولور

حکایت

مکر برقرا کونلو شامه کدر — وارر شهر و بازارنی سیر ایدر
کورر شام شهرنده بر مهوشی — طولار کوزی و کونلی غشوشی
او سلطان خوبانه اولدم اسیر — بو غبیده قالور دلیل و فقیر
انک مهر عشقیله حاصل کلام — یانار صانکه شمع شبستان شام
مصاحبلری آنی ترک ایتدیلر — دلو کونلی کیبی قویوب کتدیلر
نه یر آشنا و نه برچاره ساز — نه بر همدمی وار نه بر دلنواز
چکر عشقله پنجه بلکه جفا — اولور خلقه و کندوه بر بلا
تی رسم فانوسه بکزر همان — قالور بر دری ایله بر آستان

چغرزدون

حکایت

مگر بر مالک یوزر لوجه دار — ضالار بورسه شهر نه نار یلا

اباغی توزیله مثال قسر — ایرشور بوشهره مسافر دور

کورر یرکال اهلنک سروی — اوبدر نمامه اولور مشتری

اکا سرکز امز اول اهل نظر — قاچسی کیبی اکری کیکه نظر

ایدر مهری کوکلی اوینه دخول — سورطوغری ایغیله اول سروی

اوماهک اولور نجه پل محرمی — انیسی همرازی همدمی

نه همدم پری پیرنه قول اولور — نه کیم النماس ایسه مقبول اولور

مگر برکون اول ماه برج وفا — خطاب ایلیش عاشقندن بکا

طولوب قیسلو باشیله کوکلی کوری — دیدی بویوکلر یا قیمچی سوزی

مراد اولدی ربنه غایت بکا — مجلد اولورسه غنایت بکا

ولی النماسم اولورسه قبول — پشیمان اولورسن قالورسن ملول

یومقصودی فاش ایدرز اهل دل — قبول اولمغه هیچ قابل دکل

قبول اولمغه قابل اولسه اکر — بورازنخاندن ویررم خبر

اکا عرض حال ایدی بلبل کبی — قوتی طوتدی اول غنچه کل کبی

حکایت

بلبل مسا سبدر اولادیچون — نه اولاد عالمده برادیچون

جهانده بتر بو سعادت سکا — برابکن پیش اون اولاسن دیمه

عیالک چوغ اولورسه نمه حد — طوغاندن کبوتر کبی فاخته کل

شو شرطه بنه آما همبسله اولا — سنک عشقکه بر وسیله اولا

کوزل صورتله اومیان دلفشی — کوشدان قیان سایه در خلقتی

قاری اولمیا غنچه دشمن کبی — کله صدر ویرانکه کنج اوی

اولاسمه نکه سه نک نسله — بوشمه اراغ اول نخل اصلنه

شول افلاق وبغدان آنی دیمیا — حوغو مزغوب آنغیی سکا

زنه کیم اکا بردن اولا سمند — قبول تمه زنهار آنی ایلیه رد

زبان درازایپه ی فقیر — زبانک اولور قیصه سوزکه قصیر

اولورسا چنک سرخوش دل باعی — براولاستوکه صاقن آلتوکدن غنی

اکا بردن اولور وبر ربر قوت — اغوش باشی یوزه تمش باشی

دها نده یوق اول قرنیک دشمنی — آرا یرده مغبون ایدر بر آر

حکایت

بلبل مسا سبدر اولادیچون — نه اولاد عالمده برادیچون

جهانده بتر بو سعادت سکا — برابکن پیش اون اولاسن دیمه

عیالک چوغ اولورسه نمه حد — طوغاندن کبوتر کبی فاخته کل

شو شرطه بنه آما همبسله اولا — سنک عشقکه بر وسیله اولا

کوزل صورتله اومیان دلفشی — کوشدان قیان سایه در خلقتی

قاری اولمیا غنچه دشمن کبی — کله صدر ویرانکه کنج اوی

اولاسمه نکه سه نک نسله — بوشمه اراغ اول نخل اصلنه

شول افلاق وبغدان آنی دیمیا — حوغو مزغوب آنغیی سکا

زنه کیم اکا بردن اولا سمند — قبول تمه زنهار آنی ایلیه رد

زبان درازایپه ی فقیر — زبانک اولور قیصه سوزکه قصیر

اولورسا چنک سرخوش دل باعی — براولاستوکه صاقن آلتوکدن غنی

اکا بردن اولور وبر ربر قوت — اغوش باشی یوزه تمش باشی

دها نده یوق اول قرنیک دشمنی — آرا یرده مغبون ایدر بر آر

صلاح اهلی ایدی دلم سکین نام — او دکلسه قران اولوردی نام

بو عورت امامی زیاده دوکر — صفالینی تل تل یولار سوکر

قراپوس اولور انجو زاه ایدر — پچه پس کیر اینه کیدر

دونر با قرار آردینه ایلر خطاب — اما یه بو دجیله ویر جواب

سنک جوکه قرانکه توق آوران — چیل قجه اولسون بوراد طوران

نا قصی شیطان انسان اولور — بلای جهان افت جان اولور

لطیفه

مکر قوم دانسکه چوق برادر — اکر برقری هم ضعیف و نحیف

دیمش ای غلام کوزلجه اردم — افندم دکم بو دوکم سردم

سنک قوه مکتی ایجاب — کیمه کورونماین لکا دیر جواب

اتمش باشم اغریدی سویلمه — بنی ایکدوب بچقور ایلمه

کیمه کورینور سنک کورون آعار — همان باکه کورونمه لیل و نهار

لطیفه

مکر برقیز مردلو کوزلی نظر — کورر برقوجه نوزینی قوجر

فرح تماشایه مشغول اولور — یارنداسی همسایه سینی بولور

اشتدوم

اشتدوم که غوغالر ایدر عیال — چقر طشره فریاد و صوت و حیال

اولور آدمه اوغلی قیزی بلا — کورونمز بلا لردن اسلم آنا

قیود جهاندن کچه اهل حال — ایدر ارتحال حیاتی خیال

کالینه ایرشه عقل انام — جنونیله ذکر ایدر آنی عوام

لطیفه

جمیله کوزل برقیز اولور مراد — کورنمز بهاسن ایدر ازدیاد

کوملش هردم بکر زلف و سفید — ویرر شوقی اولانه ذوق جدید

بویی منتها چهره سی مشتها — صبحی پرده مانند شمس ضحی

حکایت

مکر وار ایدی بر جلباسن جوان — دلبر جهان و فریبنده زمان

آتمش اوق ایدی کوکلمه چسام — بالک یوزلو بر دلبر ایدی نام

کوکل مرغن المعقد شهباز — کوزللرا راسنده تمنا ایدی

همان عیسی بوایدی اول دلبا — اولوردی کیجه کوندوز آشنا

نچه متهم کیسه یار ایدی — بونلر کیسی الحق ایشه یارایدی

کیجه لکن ایلیوب دایما — اولو ملوسی اولمشدی بی آدا

اکا دیر کلکه ایلر اولوردی ناز — نسنه کوستره رک اولا اولوردی باز

ترکیب

نوگلی کاچنگه ایدم کاکلم
سرکا ایدی شهدی میرینام

درلغانه یاقه ایشتی کاکا
یه ورک سیرینه ویردی قفا

ایتدی ایشی بن کاکا ایلدم
عجایب غرایب ایلدم

یانده اولورکن سیاب کاکا
بقر جلال ایله سندن کاکا

اوکنده ایاغم اوپوشدی دیو
یوریدم برز آقیوب قیو

بنم عیبمی ایتدی خلقه بیان
انک عیبینی بندایدم عیان

ایل ایچنده الدن کاتان گیدی
سفیهانه آهنگ ایله گیدی

ایاغی زار ایله ایتدی اختیار
یه قدن کلدی اخی اولدی

آنور اتفاقا مسبب ایل ایلر
ایلک کوله سینه اولور

صاقن بحدم اولمه بوسهل زده
کولنج ایلمه کندوکا ایلکر

ترکیب

مقامن قویوب برا کی نوا
بجدن یکا کتدی یرسز بجا

دارد ب هوا شیخ بول ایدی
غزل ایرلمقده بنام اولدی

کهی قلدیرا صفهانه ده
کهی ایلدی عشقه گذار

بجدن کیردی یرسز بیده دمدر
کلوب برکه ترکینه وندر

طرب اهلی اولان عجب باکلور
کولنج اولسه جانینه منت بلور

تفاخر ایدر فعل شیطان ایله
طور راولور اهل عصیان ایله

بوخاینلره اولدی تکری عدو
که شیطان مؤدی بریدر قمو

اویار اکه برکیشی لعنتی
اولور چالدوغی آلت غفلتی

هله برکوره اولوم بی یادکار
تنانی ترانک تغنی وار

یرتساکه بوعاقلا خبر
بویایان اوردینی دلدن کیدر

ترکیب

کچن اوده کوردم که برکیشی
دیرایدی کرکسه کاچیتی

که سازنده کاینله کویندکان
جهنم مکانینده دربندکان

اکر مسخره دراکرلی نوا
طمو اهلیدر شبهه یوقدر اکا

جهنم کبی یوق مکان شری
بکا اکمه کوزجنت دکوثری

بلا بال اولور جمله آلته
قپنکم کله امر سبحانه

لطیفه چوق یرده صاد اولور
کولرکوله درر کندوکا اولور

کوکل اولسه معتاد اهل هوا
صلاح اهلنه ایلمه اقتدا

کشی یکه اولا مخالف مزاج
اولور دردینه سترقاتل علاج

طرب اهلی

همیشه بر مله عدوت ایدر — عجایب غرایب سخایت ایدر
بزه سو بلمز بولیده و بر مز سلام — بزله بلمز انجمز اول صبح و شام
بزدم وارد دغمو زیره دار — بزدم سوزدر مز سر کرادلمز قبول
کر کمز بزه مردم بی مذاق — کرم ایلسون چیقسون اولسون اوباش
دیدی پادشاه عدالت نما — عدو کز صلاح اهلیدر عجایب
ایا قوم بد خلقت و بد صفات — ایو کمه انمز بیزه التفات
شیاطینله همدم اولمز ملک — بیزه بر هوا سنیه تابع کرک
شکایت ایدوب شیطنت ایدوکوز — بیزه اول کمه تربیه ایتدوکوز
بو کیفیت حال ایله بو خبر — انک ایلو کیسنه دلالت ایدر
بزرک فعلکوز چونکه انمز قبول — وزیر اولمغه لایق آدمدر اول
چوردی وزیر اتدی اوسون الزرون — شکایت ایدر طرطاغلدی همان
طرافتله ضبط ایلیان عالمی — قرینله معلوم ایدر اولدی

بو کیم افضل الرسل بدنام اولور — بو عقل دلیل ایله الزام اولور
نبی مز محمد علیه السلام — کلوب دیردی امر زه انتظام

همیشه بر مله عداوت ایدر — عجایب غرایب سخایت ایدر
بزه سو بلمز بولیده و بر مز سلام — بزله بلمز انجمز اول صبح و شام
بزدم وارد دغمو زیره دار — بزدم سوزدر مز سر کرادلمز قبول
کر کمز بزه مردم بی مذاق — کرم ایلسون چیقسون اولسون اوباش
دیدی پادشاه عدالت نما — عدو کز صلاح اهلیدر عجایب
ایا قوم بد خلقت و بد صفات — ایو کمه انمز بیزه التفات
شیاطینله همدم اولمز ملک — بیزه بر هوا سنیه تابع کرک
شکایت ایدوب شیطنت ایدوکوز — بیزه اول کمه تربیه ایتدوکوز
بو کیفیت حال ایله بو خبر — انک ایلو کیسنه دلالت ایدر
بزرک فعلکوز چونکه انمز قبول — وزیر اولمغه لایق آدمدر اول
چوردی وزیر اتدی اوسون الزرون — شکایت ایدر طرطاغلدی همان
طرافتله ضبط ایلیان عالمی — قرینله معلوم ایدر اولدی

بو کیم افضل الرسل بدنام اولور — بو عقل دلیل ایله الزام اولور
نبی مز محمد علیه السلام — کلوب دیردی امر زه انتظام

سر افضی ... ایدوب ... اولدی ... جانی بک ... اولدی ... کوردی ... بوقدر ... اولان ...

سر افضی — زمانه ده وار ایدی تیغ جلال
سوال اتسه اول پادشاه زمین — ایدر لردی انکاری حصن حصین
ایدوب حیله وآل ایله امتحان — زبان ظرافتله آچدی دهان
ایدی ار اکوزده بی اشتباه — عمر آدلو بر کمسه انمز گناه
سیاست ایدرین کتورکدی — بولوکقدنکتمش ایدر اولاری
ایدک بولمغه آنی اقدام تام — بولنماز ایسه ایرین قتل عام
کوردوخشم سلطانی بی اختیار — صغار و کبار اولدی بر تار و مار
عمر آدلو بر کمسه وار دیدیلر — بتون شهری ماتم آیدر کتدی
کلوب دیدیلر ای شه کبریا — بو شهرک اچنده برای وار اولا
عمر آدلو بر کمسه اولمش مقیم — ولی واحد العین مردم نیم
انک یوقدی گناه انمکه طاقتی — بیان ایلمکه اولمدی قدرتی
کتودی اوسکینی شاه جهان — عطا ایدوب اندی اشان
دیدی بو قیصه ربودن انوقت فکر — عذاب و عقابدن انمک حذر
دیدیلر معاذ الله ای پادشاه — اوده بی مسافر در انمک گناه
عمر آدلو بر کمسه کلسه اگر — بو بیرک هوای کوتورمز قفر

سر افضی ... ایدوب ... اولدی ... جانی بک ... اولدی ... کوردی ... بوقدر ... اولان ...

قلیل الوجوده اولور اعتباری ایو واحد اولور یرامز هر

کمیسی مبارک کمی شوم اولور یرامز ایولره معلوم اولور

اوبنده که برفعل مقبول ایدر افعه نیسی کندوه قول ایدر

توکلک آدمی سنیه کلمز ضرر دوکلمک سوکلمک حمار یرر

فقیر الیعباد دوغریب البلاد دوتر تپه سوزدی اولور مراد

حکایت

مکرو ارایدی برقول اهل عناد زیان کار و بدخصلت و بدنهاد

افعه نیسی یوبره غنک دایما خلافینی ایدردی اول هر کا

مراد نجه اولمزدی دوران کبی زیانینی کوزلردی شیطانلر کبی

افعه نیسی اهل عصیان ایدی اوقول برخلاف اوغلانلر ایدی

قولینی کورر برکون اول مرد حق البنده ظن ایلکی چینی طبق

دیدی لطف واحسانه کلن یره اورالکدن اوچینی کره

سوزینه عناد ایتیوب اول زمان یره اوردی چینی لری ناگهان

دیدی ای خرمزاده بی حیا نه خوش ایلدک بوزیانی کبا

که یعنی سوزدوم عناد ایتمدک سوزدوم اسلدک برفساد ایتمدک

مروت شنکدن قوی در این سبک شفای سنک لطف واحسان ایلک

ایتدی آکاچرکین نخس دیدی شوم بنی کور دوکمک دارای مردشوم

دیدی ای آکاچرکین نخس دیدی شوم بنی کور دوکمک دارای مردشوم

تجاهل ایدرچرکین جاهله کچن ماجرالی کتور مزدله

کچن قصه دن دیدی ای بوسکین شبیه کلوردی بوسکین شبیه ضرر

بوامر عسیر اولدی اکه قوناک ظریفانه دیدی بوا هل رای

اوحوتاده وغی ملانه فائده نال کبر وصاحبن بولدی مال حلال

زبانی صداوراتمی ایلر کشی قچن رای خیرایله اولمز کشی

شوکیمسه که عمری کمان لطیفه سفیهک قوجوندوغی پیرتصیر

بشنجی شعبه اقسام انامی اعلام ایدر

بدی فرقه درنسل آدم اولان اولور فرقی بیری برندن عیان

برسی اولوخیرخواه انام رضای خدادرمرادی مدام

یورآبدت ایله شام وسحر یوزندن غبارکناهی کدر

عبودیته الدرقامتی دوم طاعتی وحسن خلقی

رکوعه وارر ظاهرا کبی اولور مرکب نفسنه راکبی

ایجاد اعنی عین عرض مثال

بلکه خصم کمین ایدر ایلر ایله نزاع وجدال

زهی مرد عاصی شد الانام — تو پر صورت سکده ریزم قیام

بری داخی طور رتبه خرخ مثال — ولی جمله خالی محل سوال

نی صور سنگ آذن اولور بخبر — وجودی نه خیره نه شره بزر

گزر قاره باشنه درمانی یاوق — بونک کیبی نک حدی یاپانی بوق

نه دینسنی اگزنه ایمانسنی — چیقار یره آدمی صانسنی

نه اوگرنمک استرنه بلمک دلر — هوا اهلی جاهللر ایله یلر

نه جرمسنی اگزنه انصاف ایدر — نقود حیاتنی اسراف ایدر

خصوصا کیمسی سیاهی گچر — سفر اولور ایسه سفر دن گچر

اولور آصی سندن یانی گیبر — یورر خلق ارسنده جور و جفیر

اولور قسم ایله عجبدن عجب — خوش آمد ایدر دار دوغی زره هب

ایلک رشوتی خنده یه بیر مالنی — گچور رفقا قیله احوالنی

یانسنده یلانک یکی بر یولی — بقر اچه درد یله صاغ و صولی

اولور حاصل ایله دین و ایمانی گم — اورر اچه یاشنه اون گزدولم

کلان اچه ویرنر سه گندو یاشنه — بولشدر مزانی افندو یاشنه

افندی یاشنه یرنه ده اجل — دوگرلر سوگرلر یورر متصل

ملاینه دگمز گچن شاشکی — ملامت ایدرانی گودن گچمی

طریق طریقنده اهل یقین — بونک کیبی اشخاله گمز یقین

یدنجی بولک اولدی عدلی دین — قلیل الحیا یعنی گیم شیرگین

نصارا که نقص ایله ملعوندر — صغار و کبار یه مغبوندر

یهود اکه بیهوده اوضاعی وار — طمعکار و بی غیرت و حیله کار

صمار و چاله سیله اشی متصل — ویرر گردوکی خانیه اختلال

فرنگه صیقین ایله اعتماد — اری دعوتی اولورم الفساد

قولینی اسیرنی قیله قبول — که حاکمده فرصت اسیر بدر اول

بو اجناس انجاسه آیله نظر — بیلش و یرمز اصلا اصلی بشر

سکا دوست اولمز خاک دشمنی — بولردن بر و ایله جان و تنی

سفیه اولنگ نیچه قاضی وار — بیان ایتدم ای عاقل نامدار

کشتی چون لنگ بر سه قوز قاف اولور — قفس کوز حبک اتسی قجاغ اولور
یمه آنی کیم عقلکی طاغیدر — شوکیم عقلی وار درکاه باغیدر
چوغلد راوکیم بوز جنسی بزبان — اولور عقلی آز اولد وغیه نسان
سیاهی بکلر لباسین کیر — سفیه اولد وغن کاینات بیر
سفیهک بری بوکه کیمیده بر — شوبیشور کلور چاغره چاغره
غطمر کشی تیلر والدانور — سوزکلیه کمذولی خاطر صانور
اوکیم کند وعینیه ناظر دکل — سفیه وجنون اهلی بجاز دکل
کیمک حاصلندن اولمزی چوق — وارد بکمک اولمز اکا عقلی یوق
سفیهک کمایعنی اصلو کیر — محلنده سوزسوملکدن قچ
اکر باشلو اولو همام اهام — بقر کوزلو کون کیبی طتمز مدام
سکوت ایده جک یرده سوبیر سفیه — زهی فعل ناپاک وکار کریه
اوتخمک که مالینه اسرافی وار — نه عقلی نه دینی نه انصافی وار
نوکیم جوهر عقلنی آلدورر — سفاهت میندن طلو قلدورر
نصیحت ایدن جلغه بلرعیات — آچار اهل ادراکه عین عیات
نه لازم نزاع ودرحاجب جدل — کتاب اصول ایله آیه تمثل

بهادر کرک اولمیوب راغبی — وزیر مختشم ذی منصبی
کلوب اینه برنجه بکنمیسی — کیجه کوندز اولوردی هم صحبتی
شط اوستنده پیدی برعالی مقام — ارازل نشین اولوردی هم
دکرمی بویوک طوپراید یلطف — اترادی شط اوستنه پیرو لف
باقوب بکنه چوخش کلوردی اکا — طلرقویر ردی ویررادی ضیا
دیرایدی اولنجه بوفعل عرب — طرمیه عجیب طرمیه عجیب
کلوردی طوپک اردی لاینقطع — بوفعل قبیح اولماسی ممتنع
بوغفلتده اعدا سی بولدی فرصت — آنک رفعتین قلدی زیرو زبر
هوا سینه صاوردی کوکه خاکسنی — سفاهتله آلدردی ملاکسنی

مکر کیم سفیهک بری دانیا — اولور بر ذیاره امیر اللوا
کورر کوزی جامی مناب اولور — بوحالیله منفور اصحاب اولور
هوا سینه تابع اولور دائما — پریشان ایدی صانکه ابر سما
خمار ایله یاتوردی دیوان کونی — قولاغینه کیرمزدی مظلوم سنی
بوفعل قبیحه ایدوب آه و واه — دونر کیدر ایدی کلن دادخواه

بهادر کرک

که طوخویلی اگری ایدن اگر
مسلمان اولان اگری طوغور

شوکیم چین عقلیله احدی
دلیل ایلمز سر دلبنگ سنور

حکایت

اکابر عیانند چو قدیمه
وجیه اولسه داخی کور پیوسته

اگا بر جماع ایلسه خورته
دیلمز اولان عقلی ایلسه نه

قچن بوله شهوت ایلز خروش
بیانده بولینور بو ادراک و هوش

طوغان مسه فرضا که شهباز اولا
اولور قعل جبریلی آندن جدا

بولنمز کلامنده فصلا اساس
چاقلداق صدا ایلسه اولور قیاس

جماع ایله لرمست و حیران اکن
طوغان اوغلنک عقلی اولمز امین

جماعده تبعیت خاطر ایچون
کتور عقلکی باشکه حاضر ایچون

ایدر ظلمتی دوری مردی هلاک
دلیل اولمز آلاکه ادراک پاک

بدنجی شعبه فقدان اطفایه انتحال و اکابر منتظر انتقال

مزرک سنک ای قچیرمه عجب
اچلمز اغیر ذهیب و نجیب

خدا حفرتی یوسفی قیلدی ناش
غم چاه بدکالان ایتوب فراموش

اجل تیغی خلقی ایدر سرنگون
پیچه شهواری ایدوب لاله گون

اجل پیچه ضحاکی کریان ایدر
فریدون لری خاکه یکسان ایدر

بو عالم که بو قدر صو کنده الم
نه ایران جمک قدینی قلدی جم

پیچه پهلوانه ویرر انقلاب
کتورر بره ارقه رستم بو تراب

کورندمز قضادن اجل ایلیه حیب
اراقده رعیه کل آیت فرق

سریع الزوال اولدیغی معلوم
قو غوغایی اولمز جهانده دوام

نه لازم نزاع و نه حاجت جدال
کتاب اصول ایله ایله عمل.

فال
نه بحر و بر اعنی فرخنده
محمد جمال و تمدد خصال

گل گلشن آل عثمان ایدی
کنش کیپی اشبدن بانه نوری

کوزین خواب غفلتدن اوشدی
صدا جیله اولمشدی عبد شکور

کجیله اوقوردی یازردی مدام
صباحه قالوردی اویدرام تمام

فال نیک و فرخنده ایدر اشبو کتاب
بو اوقوانی بیوردی ایچون

سلگ کوزی باشینی و پرسلام
ولی لند و از زندن اچر کلام

مناسب دی شر پر اهل نظم
باشندن کچن قصه دن بو اخر

اگا دیر که فقر یله اولدم رکون
چوق ایش ایتدی یاکه بوکردوکدن دون

یکرمی او غلدن بری قالمدی
اجل کلدی جانمی آلمدی

بری اولدی اولادی یوکلک نابدید
اگر کوزلردم باشی اولمز مفید

او کوندن بر درد و محنتده یم
حقیقتده کنعان چشمیم

یقین کردی کوردم که یوسف مثال
دوشمده بکا قلدی غوص جمال

نظیری یوغیدی بکا یار ایدی
کوزیک او جنده بکی دار ایدی

کبر وب خانه ده کیمسه کلمز بکا
مکر کم صبا ایله شمس ضحا

ایکی قولدردم او مینجه ستون
قیام ایده مرتب چشم زنون

براه ایلدی سینه سن طاسلدی
اغوشم صاچن یولمه باشلدی

ترحم ایدوب قاضی قان اغلدی
اول او غلم دیدوکچه فقیر دم دیدی

علاستلرین کوستروب ناکهان
ایکی کوزلری باشی اولدی روان

دو شوب او علی او تینه اول کان
همان دتره بود تره یو دیری

بو حالی دخی کوردی مسکین پدر
بو در بند دنیادن ایتدی کذر

صاقن

صاقن نقطه خاک ایچون دیده یم
بو آیینه دیده دن قبل ترا ش

بدن یوسف جامه زندان و نور
حقیقتده بر بیت خران و نور

شو کیم رای ادراکی رهبر ایدر
دیار نیه بر کون او کوردی کدر

جهان دیر نیه ایلمز عاقلان
مراد امین عالم صورتی

باقوب قالمه سر نقطه دوایه دار
و نقشی نظر کاه نقاشه دار

مثلدر که فوت ایلمز فرصتی
ایدر اولمدین اولمکه غیرتی

ضرر در بو عین نعس سکا
دلور عین عصیان و عین عیا

صاقن ذره در کیمیای جهان
بو مهر سپهر ایله یولمه وجود

اکر بر بو یو غیله وار اولدیر
سزاوار دیدار یار اولدیر

او جانکه قیمه جهاندن بحر
بو دریایی کوزیو مغیله یه کچر

جهانکیر بحر عمانسین
ترا تمر صبا کیبی دانه بین

بو افکار ایدر اهل حالی خبیر
بو اسرار ایدر رعشی عین منیر

کر کلو سوزی سویلدم حاصلی
جواهر نثار ایلدی دل دلی

خاتمة الكتاب

شکر خدا که کم اتمام ایلدم
کتاب اصولی تمام ایلدم

اولا نور کور را بر او زیر آرایش
ایزد او مک خاطری فرایش

کلستان نظم بازار بریان

قلم الده ایکن اولو نامکن
وجودی افیض الرحمن عفی عنه

نقوش نیایک کاهنی
ایک کاغذی کم کوکل بخشای

قدیمین قلم کیبی بسی نقش

سوزاولمشدر امواج بحر وجود
زبان ترجمان رمز و دود

بلاغت اولور شمع قدرت مثال
صبای فنادن پیشرو دل

سطوری کتابی معارف بیان
اولور اوج معنی نسه نردبان

خدا تمثیله نسنه وار اولا
اوکیم بازدوغی بازی همولا

بازه روی اوراقه خط جمیل
چکه سر الف قتل اعدا یه میل

انک خامه سی شانه سیله دوم
مطرا اولا زلف لام کلام

اولا بوکلستانه کو سرشار
طراوت ویره صفا که ابر بهار

مدام اندوکی کیبی تصحیح ایده
عیانجه بازه خطی تصنیح

ایدر کاتبک خوبلی سوی بلیغ
الندن کلان لطفی ایمیش تمام

مدد آه الندن اول آرکلک آه
نه زر بلمز ایکن سفید و سیاه

بصیرت کوزیله ایده مز نظر
بو چیزدر بیو قالبینه بصر

دیر رخامه سی نظم جوف اضطراب
چکر اغجه بلکه کسی پر عذاب

بازخطی آما پریشان ایدر
عصیانیله کویا که قویون کودر

الی عین اشعاری معلول ایدر
سفاهتله مقبولی مقتول ایدر

اوکیم خطینی کم چغاره بله
مکر کند و خطیله واره بله

بو تصنیف اولا باعث مغفرت
اوقویسه ی اکدوکی معاونت

عاشق خسته دلک چشم کهربایی چون
شورش آتش غمدان و دلکن بی‌چون

چو نهم خانه گردون خم دوزنگ
صنعت نادره خانه نقاشی چون

زلف صوفی صد ساله چون سبحه
گوشه میکده دلک خرقه قلاشی چون

همه لیلی صفتان اولان صخره‌ایچون
بعضی شاه رسلک اول کیچه پویان چون

غنچه کلبن اقبال اولان کورپه لرک
اوسعادتلو مرفه تلو کوزلر اناچون

بنی لطف و کرم ایت در دولان قورتر

سبب خشم ندر یعنی قضادن قورتر

نجه اولور جانم اوکون کم بولورز دوستلر
اوقوچکلر همایون نکفات اوسنه

نجه اولور جانم اوکون کنج ویرینه برینه
نازآفت صاعقه قورقسنه

بحر قورقی مسلمه طمع ایده آچیلسون
ساق سترلر اغوشی فلاکت قرا

آه کم ایکی جهانده بنکا بیک راحت اوقی
ایکی عالمده بنم بارمی مسلمان اوقی

آخرنده کم کشش اهل حقوق
دیه دوشت کشاف و نهانی نه

عجبا بن یکنی . اندم اوله روز ازل

جاستم بو یه قضا ایتدی نه ندر عزوجل

بقمه نادان کدامتر قیل اهل نظر
اهل کم اوله نوازنده قانون همسر

ای نام تو بهترین سرآغاز
بی نام تو نامه کی کند باز

ای ذکر تو مونس زبانها
وی مهر تو زینت دهانها

ای بی خبران ز تو خبردار
وی بی طلبان ترا طلبکار

ای عقل ز وصف تو گرفته
وی وهم ز کنه تو نهفته

ای از تو بلند و پست حیران
وی در تو زمین و چرخ سرگردان

ای بی تو مباد هیچ موجود
وی با تو مبیناد کس نابود

ای هست کن نیست ناشناسان
وی نیست ترا ز هست خواهان

ای بی تو نه جان بقا پذیرد
وی با تو نه تن فنا گیرد

ای جان و خرد ترا سپرده
وی کار و کیا ترا گرفته

ای بی تو نه دل ز جای خیزد
وی با تو نه جان ز تن گریزد

ای بی تو نه کار کس برآید
وی با تو نه دست کس بخاید

ای بی تو نه کس بجای ماند
وی با تو نه کس ز پای ماند

ای بی تو نه کس بسر رساند
وی با تو نه کس ز در براند

ای بی تو نه کس بکس رسیده
وی با تو نه کس ز کس بریده

ای بی تو نه کس بکس نیازی
وی با تو نه کس ز کس درازی

علی الصباح که سردار لشکر خاور
سپاه روم و حبش را کند ز هم لشکر

شکار قصد نه بال و پر همایون شاه
عقاب زرنگی شب او کند همی تسخیر

مثال حلقه شبرنگ بر درخش درم
عجب مدار اگر از زر کند همی زیور

مگر که شهریار سپهر زرین تاج
کند ز زر همه اسباب لشکر منصور

چو لشکر ظفر از بهر شاه ما سازد
کند ز زر همه خیمه سراپرده و شاور

شها کبود بود خیمه تو ای عادل
ز لاجورد کند سقف خیمه اختر

خروش کوکبه جوشن تو گوید هر دم
که ای ستاره ز بیم تو بر فلک مضطر

صدای صاعقه و بیم برق تیغ تو را
فراش شب ز ده و بی خواب و بی سهر

ز بار نعل سمندت همی شود لرزان
الماس تیز و بلند و متین و مختصر

بهار ران چو بود یعنی ز رش و سوسن
بر سپهر ز تو خشم و ز تو شمشیر

ولایت آبدی و ملک تو ز گرد سپاه
که غلغوب صبا گردد سنبل و گل و عنبر

کنار سبزه و پروزی ایالت تو
سپهر خضر و مزین شفق سعید سخن

بیاض صبحه خورشید قبضه تو ای
کنار جوده و ظهور اندی صاعقه نیلوفر

ز بار نعره کبد را کند سنان تو پاک
و برلدی شاه جهاندار و بنده پرور

کف سخا کاید بوصف ای دلدیم مشمار
بوسوز فاقه ایله الس و عوبا

فغانی بلبل بکزار چنگ و چون
صفا بنگ کلشن قوقلت اولماز

اولالی سن کل بزار و دانه
ایرشدی قسم بزم کمال اعجاز

نمای طبع کوره عاجزان
عجب مواد و چوافزین و شهان

فوایف و دعوتی ای دل غافل
دعالرایله مزاران اکلشن

بل بهار ایده چون منعدم تواچ سین

شکوفه زار مراد ک خوابرکور بیازه

کبرنجه جانه خوابه جهان بو فتنون
اویوندی قشنه عالم کوک اعدی کون

خورشید شه خدا ایمکله جوان بو
کواکب ازنان اچردی بکلیه کردون

بخوم شبه چکب دارای خود کل
سپهر موسی چوعشاق خاصه فون

جهانی کشن چند مثل ویرسای
ایرنجه خسرو اولسن مدفون

بکوب اوتوردی چوکمه اوحسرو کبنی
جهانه صاچدی زر آچوب دفینه مدفون

بو ماغه چرک شبی چوخ جانه چوانمدن
کتوردی چشمه خورآب و قرص صابون

جهانده مفخره بسطی طاسر اولدی موسی
چوردی چون بد بیضای صبحدم کردون

بو نیلی سوزنکه خاک پای شاه
ایشیقی مهر جهانتاب ایدن فون

اطلس کردون فلک پیروزه بنکی کل
خاکپای خشم شاه قلعه کوب قلعه

آلتون سکه کی کشن در بار شاهی
ویردی سنجق قلعه بنه نامیایه الاحم

ظل یزدان داور دوران اسلیمان
خسرو ایران و توران والی الاعم

فرمان همیت فی یدون یعوب اسکندر صفت

سنجق در اضطراب کیتمیه دیشم

عزم خای یوب قتیل بو دیار دشمن
رستم دستغدیار زال و سام دکم

مرتع بنک شهاب سیف ناداو بقهار
دهف شان تیرو قوشک آیت نوان القلم

خادم تیز قیلیچه دهر سلطان شاهان
آستانک قوتلو زدن سنجر مکه عجم

سلطنت بنک خیل نهال بر وسن
غنچه آسا شاهن آچوب ایرد عالیو نجه ایم

خلقه روم اتباع امرک اشاو تکه
آسمان تاکه دیدی کوکب خدم

موقف بنک ستنی وکه ایرد شاهنا
ازل اسلیمه عالی دولکه اولدم

شول اسلیمان کیه ایر اسلام اولوپ الیکب

انبیانک همتی اوستنده حاضر اولدم

هیبت بنک نیو دهصور سرافیل اولسه
ایر یلوب بر پره کلمز دی شهاب نجه ایم

بخشش آسا قورد و کیمه خزینه مملکت
سایبان چرخ اطلس کبی سایه دکم

قصیده در مدح

اگر تمکین او لیدی دفع خواطر — او لور دی دلمدن پاکی ظاهر

ترحمدن اصلا اثر یوق غیرتدن — نظر قلمه اولدی فقیره اکابر

بم کنج غمده بلاده قضادن — صعاده سیره همیشه دیار

رو غمدانجق بم پای در کل — سریر سعادته جمیه معاصر

بکیو دلمدن نثار اوله کوهر — صدف کبی سردم دهان سینه خاطر

آلور یوق تماشا یوق نظمی اصلا — کرک نثار ایتدکدن جواهر

باقمه حاله نظر یوق کاله — جهان خلقی شمدی همان ماله ناظر

شهابر کهکارم استغرقته — کناه ایله اولمق زماکده شاعر

درینکه طوندی جهانی اوانی — اکلمز اهالی ملتمنه مقادر

الندن مدد و آه صرآف برک — نه تمیز ده مالک نه حصه قادر

دلا بو شکایت بچه ر فلکدن — بولوب غم نهایت الم اولسون آخر

آفت جوی اشکبار یوری ماکه — اویجه خطایه سکا قلبی اجر

نه کامران سریر سعادت — جهاندار مقبل شهنشاه ماهر

جهان عدالت سپهر مروت — وجود شریف و شجیع و بهادر

کزین کزیان مراد خان عادل — سرسرفرازان کردون مآثر

بعینه

قصیده در مدح

معنیک خدا و ظهیر کبریا رسولی — اوله جنده همت بانجه خاکسار

اوله تخت و تاجک نوبده موثر

ویره عمر سرمد سکا حی قادر

قصیده مدحیه برای جلالی بک

صدف دن نیسکر اولمایه صدفدن خاطر — نثار ایلمک اولوردی سوزده جواهر

اکر جاهل اولماسه ابر موانع — ظهورم اولیدی کنش کبی ظاهر

بلوردی ندر شیوه شاعرانه نظمم — نظامی نمیله اولیدی معاصر

دیدیکی کوروب عنصری ایکه — دیریدم سوزه استرج اعاصر

بن اول شاعرم بحر نظمه چکسم — فتحر شکارم ایکن سپر طایر

چون اولدم کرفتار دام حوادث — شکسته دلی دوران پرویلم

طناب امل سرسپه پ کسته — بدن ضعفه یوز طوندی چون پیر کهنه حادر

جهای فلک خارج مرکز حد — کواکب خلاف مراد اوزره دایر

بنم همچو یعقوب کم کشته فرزند — بنم سرمایه چو ایوب نادار

طوتارم که غلامه عصر امیرسن — حاصل چو یوق التفات اکابر

نجه التفات اوله ارباب نظمه — که نقادی خرد و بزرک اولیدی شاعر

ای در اوج مروت کوکب برج کمال — مشکدا دولدی غنچه طوطی شیرین مقال

سبزه خرم اول همچه ای گل خندان — کوکب تابناک آلهی کهرمون مرکز زوال

جمع کوکلک خورد و رمدن برآن اولمون

در ستر بر نفس بر لحظه برآن اولمون

مرا که مست زبان تیغ آبدار سخن — کهنه نماشده از در شاهوار سخن

رهانمیکند ایام در نیک بایم — بدست یاری فکرت کرفته کار سخن

مبارزان سخن چون صف جدال زنند — خود نخوانده م آلاکه شهسوار سخن

منم که خاطر من نوعروس معنی را — بکاه جلوه دهد زیب از نگار سخن

زمانه دست تعدی کشاده تا دزدید — کند بر اهل هنر بسته یکهزار سخن

کرامت سر کزین پس نگار فضل را — طراز بر کند از شعر بر شعار سخن

اکر نه زیبت آن قسم چهر بی — فروشدی بزمین آب خوشکوار سخن

حال زاده افندی جمال ملت و دین

که کرد در کرمدش بود مدار سخن

سخن که آن صفات کمال دارا شد — سخنوران نشمارند در شمار سخن

عودس

عودس چو بوه کر نظم در کفار تو باد — که در جهان چو تو لی نیست خواستار سخن

مسمط بیتانی افندی

نه دلبرده براکی مبتلا بیله یاغیدار — نه بوکردون دون پرورده اغلیه نهایت وار

نه سنده اجتمال ترک و امکان قرار و غدار — نه بنده تاب هجر و تحمل صبر و قرار

نه اغیار یله یاری اختیار قابلیت وار

نه پیوند تعلق قطعه خاطر ده رخصت وار

کوزل سنک ایچون اولدی دل مرا بیهوده — تعلق کیم بو طرح ایدی خاطرون ناشاد

پشیمان اولدی آما آنی شمدی محبت هیچ — قالوب جیزه اولدم اره یره سرکردان

نه اغیار یله یاری اختیار قابلیت وار

نه پیوند تعلق قطعه خاطر ده رخصت وار

قریب اولدی قهوه شمدی بدن اجتناب اولمز — قویوب کیتدی دل اشوره یدون اضطراب اولمز

کون شکیبه که هجر آشکه تخت و تاب اولمز — جهانده حاصلی بیچاره دل الم انقلاب اولمز

نه اغیار یله یاری اختیار قابلیت وار

نه پیوند تعلق قطعه خاطر ده رخصت وار

مه ویرلی دل کل تر صیقلدایم قلبوره خسته — دلی غمدارانم لان بو بیسل صعب محکم

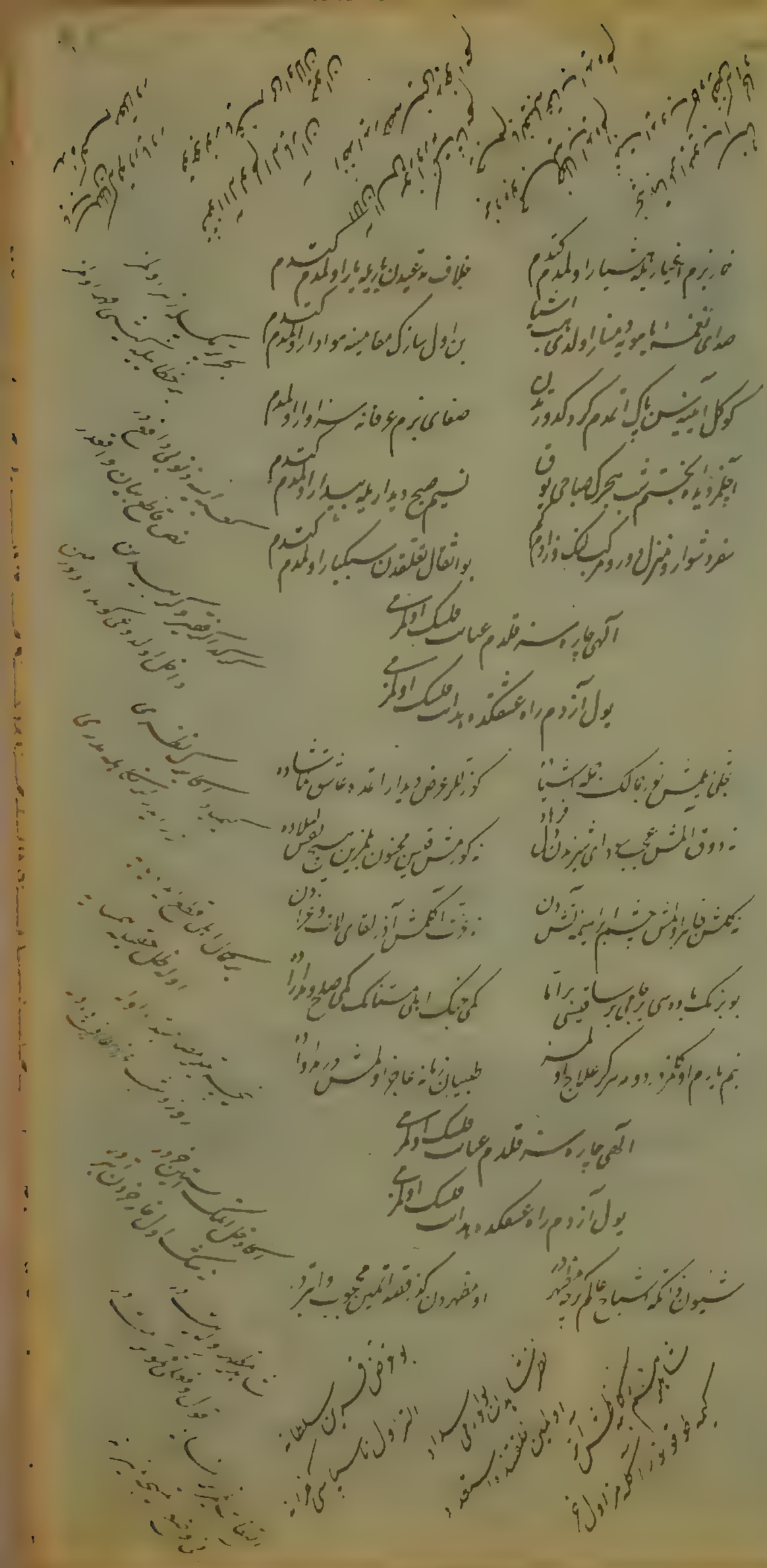

مخمس حسینی افندی

زمانیدر نوالرانه لر مسیانه آرمشی — خم می کیبی جوشش اتسون دای دولو یاره آرمشی
دمیدر دولو ایدر سنه یانه آرمشی — خراب اولسه نولا کوکلم کیبی کاشانه آرمشی

بهار اولدی کلشن اچلدی جانه آرمشی
نجه طورسون کشی زندان اولوب خانه آرمشی

کلوب هنگام عشرت کتدی آیام کوزلر — کیمور دی شاه نوروزی زمینه بزمی خلعتلر
طوانمدی نخل بالا رجهانی طوندی یاپراقلر — یه کوکلر ده مسکن ایدیلر طلعتلر

بهار اولدی اچلدی کلشنه جانه آرمشی
نجه طورسون کشی زندان اولوب خانه آرمشی

نظر قلدم فضایه کلستانه کوکلم — باقوب سرو خرامانه قدحانه کوکلم
کوروب بن سرکش اولکوزلرینه کوکلم — بکون ایچنده دیرانمدی زمانه کوکلم

بهار اولدی اچلدی کلشنه جانه آرمشی
نجه طورسون کشی زندان اولوب خانه آرمشی

بجه قلدی جهان کولدی کدورات دهردن کیدی — صفا کلدی رمه روی عالمدن جفا کیتدی
اچلدی چهره خور پرده دن باشنا کیتدی — بکون کم سرو قامتلر صالانمدی سرکیتدی

بهار اولدی اچلدی کلشنه جانه آرمشی
نجه طورسون کشی زندان اولوب خانه آرمشی

کوکل طغلینی بر سیب زنخدان ایلدی مفتون — مکانی چاه محنت حشمه صبری کمدر
هوای عشقله افلاکه چقدی آتشین آسمم — ایشیدوب آه و زارم خانه چرخ اینلدی کمدر

المده اختیارم قالمه صبر یله قرارم یوق — کوکل کوز جان و تن برشاهدی قمه مبتلادر
سنک عوکندن اولمزسه اکر بردم چاره — هوایولنده بن افتاده خاکم اولمق مقرردر

الهی چاره سنه قلدم غیاث الملک اولمزمی
یول آزدم راه عشقکده هدایت ایلک اولمزمی

بلیدم بویله دلدار اولدیغن بن بیوفادن — فراق اختیار ایتمزدیدم عشقله جانمی
دیکلمز ناصحک نوشین پندی بیهوده سوزلرینی — مرائی و تجرد بولمدی پیشمه دکمی

کوکل آتش کوزم یاشی تخلص کارم کشکن — کمان ابرولری جانه اولدیلر تیر مژکانمی
وجودم وقف ایتدم غمزه سنه خط و خالنه — یازلدی صنع الهی لوح وجوده نقش انسانمی

نه روز وصلدیکه کلزشام فرقت صابر — تسلی بولمز یوق نوعی محنت و رنج و کمانمی

الهی چاره سنه قلدم غیاث الملک اولمزمی
یول آزدم راه عشقکده هدایت ایلک اولمزمی

بهار اولدی اچلدی گلشن خاطر آرامدی

بجه طورسون کشی زندان اولوب خاطر آرامدی

حبیبی قوی اولمازمی زمان بیتاب آیندر — جهاندن کام دل آلمق نه مشکل بو شتاب آیندر

مهال بخت شاد قدر اریجاق ذرا — او تورمه طور یه غوغا بو گلشن خرم آبادیدر

بهار اولدی اچلدی گلشن خاطر آرامدی

بجه طورسون کشی زندان اولوب خاطر آرامدی

عبیدی چلبی آثاری

ای بزم صفا بخشکه دلدار بولمز — بشمین ایلگه پایه رفعت بولمز

بلکه ای شاهد گلشن سبکه بخت یار — بوی حسن و جمال ایله صوت بولمز

عرض غشاق ملکه همه دلدار اولور مشهور — بوجه آلمز مالکز جنسیله شهرت بولمز

حشر دوکیاره لرم آغزاچو بحث ایله — قصه دوغم غوق نهایت بولمز

مرض عشق عبیدی نجیب محبت اولور

صحی عاشق که اکا اوغزه یه صحت بولمز

ترجیع بند ویسی افندی

ای آرزش جو نکه سر کفر پایمال — فرسوده تیغ نصرتکه فتنه ضلال

عنقای زرجناح لوای سعادتک — آچون فضای دولتکه نصرت پر و بال

طوطی سان جهانی بیک نغمه خوانیدن — آوازه بشارت فتح خجسته مآل

گردنکران بزیر دم رایه — اعدای دینی قوچه ای شاه جم خصال

ابر کوکرده شرافشان طایه — ارکان دین بلال کفاز جشنلال

قره عسکری قلعه ماستاورین آل

سر کشلک ایتمسون قیوکه برادخی قرآل

ای شاه سده تخت ستاره آفتاب باج — نعلکه چهره کشکر فتاح آبناج

بر پادشاه سنکه ایدر سایه تحمل — شاهان کامران جهان عرض اتباج

ای توره ای خجسته جمال همایون — ویرمه ای متاع سلطنته دولتکه رواج

نیروی دست سلطنتکه بی نیاز اکن — المنه خسروان جهان فرق باج و خراج

ایتمه قبول عذر نی ایمدی اعتذار — آکه ورمه ممکن بولیکه خراج

قره عسکری قلعه ماستاورین آل

سر کشلک ایتمسون قیوکه برادخی قرآل

چک چگرگ لوای شرف افتوا — نصرت رفیقد رسکاخون خدایه

طوسون جهانی نفزه آرد جنگ — سرکشته بیه دشمنی خیت وصدایه

کوند لوای سطنگ دشمن آسو — مردان جنگ جوی بزد آزمایه

صد پاره ایه جوشن صحرای دولی — پیکان تیر دونیه مردم رباییه

میدان کارزاره کیروب شیرزگی — شمشیر تیز دست ممالک گشایه

وعسکری علوه ما اسوار ال

سرکشلک ایمون صوکه ردی قوال

شاها ظروب مقام صلابه ایگی — کوند رعده دیه تیروکی حسکم قدرتن

پیکان انشکافی ماذه عدوانز — صلاح ایل ناره آتش قهرکه تیه گی

میدانه دوبش ملرسه شودی — نیخ قولک وارآمد آهنگ شیرزگی

تیرقضا کبی طوفونوراکه قولارک — کوکسن کرسه خسکراغه اسیرگی

شیرنرزموده که سردارا عظمک — کوندرده وکی بشارت فتح وظفر

وعسکری علوه ما اسوار ال

سرکشلک ایمون صوکه ردی قوال

کیدرد دیونیه ناظم منظوم ثنا — ویسنی مدح کوی داخوان بی

بومراده ایه بت اوله قرین
اهل انصاف اولن دیسون آمین

دایم مظفر و منصور جیش دولتک — اولو همیشه دست برآورده دعا

ثمه گزه سرایشه سکاه دشمنکیز — امداد لطف حضرت سلطان کبریا

تایید دست قدرت تله ایله وقتیدر — رایات چرخ شعله اسلامی عرشسا

اعدای دین و دولت اولان کهراره — چک تیغ انتقامی علی غیب القوا

وعسکری علوه ما اسوار ال

سرکشلک ایمون صوکه ردی قوال

تا الیکه کاولوب بخت و سعادت یار — بولدی فلکه شرف پایه اقتدار

جالدی نوبت ای اقبال ثبات طبلین — ولدی پر زمزمه نطاق زر نگار

ایردی اعلاگه کوکبه کوشه خواه اقبال — دولته آفاقی تولده دوندی اخباری

گفته کویله ولدی یه سرعسالم — قویزم همه بن کیچه کهگشتیار

بو مراده ایه بت اوله قرین
اهل انصاف اولن دیسون آمین

پادشاهک عظمتی شانله دوقدراره

لوحش الله زهی دولت و جلال دولت — بارک الله زهی دولت و دین یار

کورینور شان شهریغنده دشعار احمد — اکلنور روح کلامنده مسیح آثار

قصیده بجاریه فضولی بغدادی

هوا و لبس کنار و اولدی جهان خندان — بهار گلشنه گلدی دوای جمله غمینه

چمن یا بلبله نغمه اولدی سرو گل اندام — موایه ابر صفت حمله ایلیه احسان

یاز اولدی سبزه و نوخیز اولدی اشکلم — چکلدی ساپه مطبوع سپهر دون طغیان

صبا آب روان اولدی صغیر مرغ چمن — کنات تنیه مقدم ایدیر افشان

زبان بوستان اولدی سبز و نوخیز — ثنای رفعت و اجلاله اولدی برهان

شقایق آتشی زمین بوسدان اولدی مجروح — بنفشه قامتی اولدی دوتوب حیله دوتا

مرتب ایلدی بزم گلشن اکبر بهار — که ویردی ذوق تماشای گلشن صهبا

صدای مرغ برقدی بزم گوناگون — سرود آیه غنا قوه حاصل اولدی نوا

عنادل ایتدی بیان مراتب نغمات — قاری اولدی ترانه کشی سپهر سرا

بلندی غنچه دهن گل برکی خامه ابلغه — که غنچه یاشنه یاغدردی ژاله بجا

جراحت اولمه اعضاده ظاهر اولمزدن — ترشح ایلیر البته صندن مسیحا

هوای گلشن و رنگ یاسمن و برگ سمن — اوچوب هوایه کلستانه دوستدی ظلل هما

بهار تاجوی معرکه چمن غنی اولدی — برقدی یوسف گل عرض ایلیوب غوغا

بو ذوق صالدی زلیخای لاله یه بر شوق — که یعلاج سنگ دوکوب ویردی تاج بجا

فضای گلشن لطفی فزا ایجاب ایدر
مضایق روحی مهالک اعدا

بو کیمیا سبیندن عجمی اولدی اولوب — الذه دانه ارزان متاپسند طلا

شکوفه بیمنه عرض ایلدی خروج ذکاة — مداخول بلوغ و نصاب و استغنا

حقوق دفعی ایچون اغنیای شاخسار — صحایف چمن اولدی ایادی فقرا

بهار دون کلین داد ایلیوب هیجان — خوارت دموی غده اولدوردی بنا

بویاندی فانی ایله صفحه چمن گل گل — مگر که فصد ایچکم ایلیش طبیب هوا

جمال بخشده دونوب خجیش جدا اولدی — کلیم سره دا تکلمدن اولدی اخفا

اولوب ترنم بلبل غرامیم تسخیر — چمن پریسنه لازم اولدی عرض لقا

بساط گلشنه دولدیم گزرکه دی — قلم نظاره آثار قدرت مولا

عجب تزاحمله کوردم چمن ظریفلرین — نصب ایله قیلدی سالک طریق خدا

قیلوکالله مستدعی طریق نجات — قیلوسنه ای اطفل دلیل استدعا

صانوب شکوفه مبادی صفوف آبجاری — قیلوردی بحث کی جاری تقدم قدما

دیروب تسلسل قوت طبیعت کی آب — اولوردی نفی اثبات و علت الا

خیال محض صانوب کاینات کی برکس مست — قیلوردی جهلله نفی خالق اشیا

ایدردی بلبل کانونهای سجع گل — تعدد صنعم ایله طوتوب نجاریها

نسیم واقف اولوب اولدی مشتهی آدی — کرای کروه پریشان طوتوب طریق خدا

فضای گلشن لطفی فزا ایجاب ایدر
مضایق روحی مهالک اعدا

قصیدهٔ دوبیتی افتتاحی میرزا ابراهیم منشی باشی در شرح شکار پلنگ با تفنگ

چون ترک فلک آل او رکاب قتاله — کم توشه لور رنا یاره دنا رجاله
رو بین تن او لور به نعره ز — مانند او لیز موکه رستم زاله
بر یر کم اوله جلو که مهر جهان نسوز — جولانه مجال آنده محال اوله

دارای جهان خان محمد که چو بر تیغ
تنگ ایلدی اقلیم و یعنی قرآله

بازان یح وار دل و شاهان اوده چه — آت سور مشیدی مر بری مژدگان
منت حوقه شیر جهان سوزله اول شاه — غوق ایلدی سر بر نی خوبان زواله
بر بر بایدر که تزلزل و بر الحق — البرز و اگر کوزنی ایر سه حواله
بر لعل اوله بر چشمه خان خشمله کز — طوقونسه سر تیغی نگه کاره جاله
ضمه ده نواصدی هنر تیغی حوشه — سر عسکر سلطان جهان ابن جغاله
خود دوزده تیغ و کمندا که خلد — سر کرسن ده اهل اوله آسیب رجاله

بو شوقله ای ساقی صون اول جامی کم اکنون
زنگار غمی آینه دلدن ازاله

مطرب کجوز اول پرده کم گوش دلگیرنا — ماهی وش اوزون شعله بردن حاله
سمنای صفت ای ارصفاط اولی یا غدر — سنگ فرح اورشیشه اندوه طاله

قصیدهٔ دوبیتی افتتاحی میرزا ابراهیم منشی باشی در شرح شکار پلنگ با تفنگ

حساب ارقمی ایتمش تمامی بر ترک — سنوز آوه پیوند قلمدین حوا
بیان حالنه ایتمش جمیع مخلوق — سنوز پرده اعیانی چکمدین ایما
کمال زیبی نوک خاره دیرمش زنگ — لطیف ایدوب لقمین ایتمش کل اعنا
کل آتش بر آوج خاکی اهکذا رصانو — کل ایوب قوشمش آدنی ایل شیدا
زیارته حرمن قلمتی حراسی ایچون — حواله خنجر سلیمانه سینه دریا
جمیع وقف شفاخانه عطاسندن — جمیع خلقه میسر جمیع درد و دوا
رموز حکمتن ایرمان مراتب اهله — جمیع حال شبه خواه فقر و خواه غنا
مرض عارضه نقص در نقوش تمام — کمینه فایده پرهیز ایدر کمینه غذا
شریف فاتری اوج امتحاندن — وسیله شرف قرب ایله نزول بلا
خسیس نفسلر کنج التفاتندن — مزیه علت ادبار اولور وفور عطا
دلیل علت عصیانه رز تعوض حال — طریق حسن رضای جمیع حاله رضا
زهی کریم که لطفنه قلمیوب اعدا تو — میسر ایتمش ایسه اعتبار بقا
زهی کریم که افراط لطف و احسانی — مسیحی ایدوی محراب سجده در سجا
فقیر درگهنه ذلت رضای ایله — تعلقات طریق فنا ده استغنا
اسیر محنت عشقیه ذوق شوقی ایله — خلاف قاعده میل طبیب دکر شفا

دعای اجابت انجام که موجب حصول غرو احترام و ثنای سعادت فرجام که باعث وجود مرام

نادی کرم عنوان و حقیقت نشان: درویشانه. اتحاف ابدی الله قد لکم ابنا مخلص محبت ارتسام اولد که

اگر بوجانبه بن تفحص خاطر عاطر ... ور

معلوم اولاکه چون جناب ملک آله وجاهد وا فی سبیل الله
پور مشدر امر جلیل قدیره امتثالاً لامال نفس نفیس دغوات
نصرت انیم ایله غزا و جهادی لوجه الله پیش نهاد ایدوب
بو سال فرخنده فال ده دولت و اقبال و سعادت و اجلاله
پیچ و ذالک مقارنت ایله استهار بولوب جهانت ایله
نامدار اولان قلعه اکری یه طوغرو یوب مقام سلطنت و مقر خلافتیم
اولان محمیه استنبولدن جیوش دریا خروش ایله جنوب طی
منازل و قطع مراحل ایدرک قلعه مزبوره یه کلنکده اولا مسافه
بعیده ده بیجو کوه دماوند و مثال جبال البرز و الوند بر قلعه نی مثل
بی مانند مشاهده اولنوب بعده قریب و یقین اولوب حد کمال
کوه قاف کبی بر حصن حصین و قلعه متین کورندیکی قتل و بروجی
فلک البروجه همسر و بنیان مرصوصی تحت التراده ثوره و ماهی
برابر و پای سای عماس سنگ و قله بالاسی برابر سماکش
فلک اولوب عنقای قاف رفعت باندن کچه میبتدن

بسم الله الرحمن الرحيم

آداب التعبية مع الله عز وجل اطراق الطرف
وجمع الهمم ودوام الصمت وسكون الجوارح
والمبادرة الى الامر واجتناب النهي وقلة الاغراض
على القدر ودوام الذكر ومنازعة الفكر والحياء
من الخلق والخضوع عند الهيبة والانكسار
تحت الحياء والسكوت عن جميل الكسب ثقة بالضمان
والتوكل على فضل الله سبحانه فهذه خمسة عشر جملة
فطوبى لمن وفقها نقلت من خط بعض من
لحضرت القدسية المشهورة
بالخواجه محمد پارسا قدس الله تعالى
سترة بعض من
هذا الخط

دستور مکرم مشیر معظم نظام العالم ناظم مناظم الامم مدبر امور الجمهور بالفکر الثاقب متمم المهام
بالرای الصایب ممهد مبنیان الدوله والاجلال مشید ارکان السعاده والاقبال المخصوص بعنوف
عواطف لطایف الملک الاعلی مصر محافظه نسنده اولان وزیرم خضر پاشا ادام الله اجلاله
واقضی قضات المسلمین اولی ولاة الموحدین معدن الفضل والیقین حجة الحق علی الخلق اجمعین وارث
علوم الانبیا والمرسلین المختص بمزید عنایت الملک القدیر مولانا مصر قاضیسی زیدت فضایله توقیع
رفیع همایون واصل اولیجی معلوم اولاکه مقدما جناب جلالتمآب فخامت نصایح عاقبت
ظفر اعتصاد وحبوش نصرت اعتضاد یعون الله الملک القدیر قرال بدفعالک امهات مدن وقلاع
ومشاهیر ممالک جناعدن اکری قلعه سن ضمایم ولحقاتندن نیچه قلعه لری ایله فتح وتسخیر وطابور
مقهور لرنده اولان ملاعین لاد سیک نیچه سی کرفتار واسیر ونیچه سی طعمه شمشیر وتیر اولوب دلیر
اقبال یله مقر سلطنته نزول واجلال اولوندقده لفکره کفار فجار کبر وعناد واستکبار لرنده اصرار ایتکله
ملاعین مزبور بیک کرکی کوشمال وتادیبی وبقیه ممالک نکبت مسالکلری بیک غارت وتخریبی ایجون
بالفعل وزیر اعظمم اولان دستور مکرم مشیر افخم نظام العالم مدبر امور الجمهور بالفکر الثاقب
المختص بمزید عنایت الملک القدیر ابراهیم پاشا ادام الله اجلاله وزاد اقباله بی سنه یاقه
عساکر نصرت مآثار سردار روسپه سالار یدوب خارج حیطه عد واحصا جنود ظفر نمود ایله سرحد اعدا
ارسال اولوندقده مشار الیه سردارم ادام الله اجلاله داخی جبلتنده مزور وطبیعتنده غرور
اولان غیرت وحمیت وشجاعت وشهامت مقتضاسنجه قرال بدفعالک اولیوار نام قلعه رزین
طابورنه وارنجه واقع نیچه کوملک ممالکن پایمال خیول غزات ظفر شعار ونیچه بیک ملاعین طعمه شمشیر
آتشبار واصل عیالکرین ادخال قیود ذل واسار اولدوغندن ماعدا بوسنه اکمنه المیمنه ده
داخی قرال نحوست مآلک غارت درجه ده حصین ونهایت مرتبه ده رصین اولان قاتیر
نام حصاره استوارلری که انچنده متحصن اولان اشرار کفار سبیل فساد وشقاوتلری ایله راه اهل ایمانی سد

اوزره قضا سندن مقاعد ایکن وفات ایلین مرحوم آغازاده افندیدن
ایشتدم حکایت ایدردیکه برزمانده که غصون شبابیه تازه وریحان
شوق وتاب بستکامی ارباب عرفانه واهل دل ایرانه معاشرت واحتلاطان
غالی اولمازایدی اول عصرک ممتاز وسرآمد لرندن جاوید ان احمد دیمکله مشهور
برجوان معقول فهم دخی شمع مجلسمز وفروغ بزم انیسمز اولوب
صبحمزدن جدا دکل ایدی کردشی روزکارایله اول یار کلعذارک صفحه
رخسارنده خط غبار مشکبار آشکارا اولوب بنفشه بورق کل دمیدی
زمانه زنک دکرداده نوبهارمز مصداقنجه بربوزدن دخی لطافت کشت
ایدوب اکرچه چار فلر نظرنده مهرجمال انورینه ذره قدر کدر کلمدی فاما بر تقدیر
صورت خطی کلمک ایله خطی کنمک تومندن سرآینه مرآت ضمیرنده نوش
انکسار وصحیفه تبرده سنده اثر غبار بوق وکل ایدی اتفاقا برکون
اثنای مصاحبتده جوانک عوارضندن بحث اولونوب جمله یارانک
تاسف اندیلرده دیدیلرکه بومقوله خوشش طبع وقدرشناس
محذوملک کاشکی عمری درازاولوب مدت عمرلرنده افتاب
حسن وجمال کسوف وزوالدن محفوظ اولایدی دیو بالطبیعه ایدوب
کورولمز ارباب عرفانک پرتکه داری
وخی بوخصوصده بربوزدن کشف رازایلیوب بیوان حاضرون
نقال قدرقدرنه دیو کفتارده رباریلری وارد اولدی
بی دارم اکر دکل انسنبل پایمان دارد
بجارعارضش خطی بخون ارغوان دارد
غبار خط بوش نیز نور دیده رخی یار
جنات عادن دانش وخط جاودان دارد

Ahmet III Collection

ودست تعدی و تطاول آینده و رونده بی مرور و عبور دن منع وحد ایتمکه معتاد اوملش مقرر عناد اهل فساد اولمغله غایت بی غایت آلهی به توکل و روح پاک حضرت رسالت پناهی یه توسل ایدوب اول قوم مردود ک بیخ وبن مضرت آلودین قلع وقمع ایچون اول جانبه عزیمت ایلیوب قلعه سکنوار دن اون ایکی منزلده واقع مسانت وحصانت ایله اشتهار بولان بوبوفچه نام حصار نامداری محاصره ایدوب ایکی هفته بتخصن ایدن کفار بدکردار هر زمان بیشه کارزار اولان غزات فتح آثار ک چنگال تکاپلرندن خلاصه مجال بوق ایدوکین ملاحظه ایدوکلرنده بنجه کونلر محاصره ایله فتح وتسخیری عسیر اکین قلب پرحرا اسلامی یه خوف وخشیت ورعب ودهشت مستولی اولمغله مراسم عجز و استیمان وقلعه مزبوره ای تسلیم ایتدکلرنده لوازم محافظت احضار وتعیین وحفظه ودزدار تعیین ایلیوب آندن داخی قالقوب قلعه قانیژه نک آلتنه قونوب اول مقر اهل ضلالی سرطرفدن مرکز مثال احاطه ایلیوب وعلی الفور سرتسلر قوروب قلعه کوب ودشمن آشوب طوپلرایله مواضع عدیده دن دوکوب ودوکمکه مباشرت ایدوب لکن قلعه مزبوره نک کله سی قله کسکن آسمانه پیوسته و عمق خندقنه عقول مهندسان حیران ودست بسته جوانب اربعه صولرد محکم بنا قلرا ولوب میان عمانده جزیره کبی واقع وبروج وباروسی ضربط یه یغلد وغی تقدیر جه یورد یکسه مانع اولمغین عساکر بخسم شمار بالضروری آغاجدن چیتلرایله وبیوب ومباغه اودون سوروب قلعه نک طرفنده صولاری دبتاقلری طولدوروب قلعه اوزرینه کوه مثال حواله ایلمکله کفره فجره یه وهم ووسواس ودهشت وسواس عارض اولمش اکین قرآل ضلالت مآلک قلعه مزبوره الندن کتمه سن ممکنسک زوال استیصاله علت مستقله ملاحظه ایتمکین قلعه قانیژه وسایر نیچه قلاعک حاکمی اولان زرین اوغلی وندا ازلی ویکانی وقره سرک نام ملعونلری ومجار ونمچه عسکرندن بالغ یه ومبالغه پیاده وسوار ویوز آللی دن زیاده عظیم طوپلرین وسایرآلات حرب ایله قلعه قانیژه یه امداد ومعاونت وعساکر فوز مظاهر ایله محاربه یه مباشرت ایچون تعیین وارسال ایلمکله مأمور اولنلر عساکر منصوره نزول ایدکلری خلده مشرف بردا وقونوب طابورلرین قوروب اطرافنه خندقلر کوب وبجا بجا طپراقدن وآغاجدن بوکسک قلعه لرایوب اوزرلرینه طوپلرچیقاروب قلعه محاصره ایدن غزات ظفر سمات وفتح آیات اوزرلرینه آتمغه باشلمغله قلعه ده محصور اولان اهل فجور یکیدن قوت قلب حاصل اولمشکن مشارالیه سردار نامدار وسایر عسکر مجاهدین اعدای دینک کثرتنه ودوفرتنه باقمیوب سرکلدکان کاکان محاصره دسعی واقدام وجد واهتمام ایدوب وبرطرفدن طابورده اولان ملاعین دوزخ مکین ایله محاربه ومعارضه دسعی واقدام واهتمام ایدوب تمام آلتی کون آلتی گیجه جنگ وجدال وحرب وقتال ایدوکن صکره بعنایة الله تعالی مرکون عسکر منصوره فتح ونصرت وطائفه مشرکینه کسر وهزیمت میسر اولوب یدی کون یدی کیجه الاولنک شنبه کونی عساکر ظفرمآثر سرطرفدن اول قوم شوم ودوم میشوم اوزرلرینه هجوم ایتمکه اتفاق اتدکلری ملاحظه ایدوکده معلوم اولمغله پای اقدامی مستزل وبنای ثباتی متخلخل اولوب جمله طوپلرین و بار ودفترین وجبه خانه لرین وذخیره لرین من کل الوجوه براغوب من بعد برشب فصدریج مقتضاسنجه افغان وخیزان وادی انکساره کروه کروه ازان کیی کریزان اولدقلرنده غزات بکنام وظفر انجام غنیمتلرندن اریشوب نیچه بیک عساکر نکبت مآثری قتلیدن کچه رو بنیچه بیک دخی دیری کاوی الله کوبان ونیچه بیک یعنی دخی بتاقلرده وصولرده غرق ایدوب طابورلرنده بولنان طوپلری وغرباری وجمله آلتون جمایه ضبط وقبض واتوب وسایر اسباب واثاثلری ایله غزات اسلام اغتنام ایدوب قلعه اولان کفار ضلالت مدارطابورلرینک منهزم ومتهور اولدوغندن خبردار اولوب آخر یردن امداد ومعاونت اولمغدن مأیوس اکین برقاچ کون دخی عناد ولرنده اصرار ایدوب آخرالامر عساکر ظفر مآثر دن زبون واریت یکبت ایلری سرکون اولوب قلعه مزبوره مانی ایله تسلیم ایدوب اهل وعیالری خلاص اولوب کندولرینه کیدکلرن قلعه مزبوره ایچنده اولان معابد اصنام مساجد اهل اسلام اولوب کفایت قدری یراق ویابه وعساکر مهمات قونوب اطرافنده اولان قلاع وبلنقه لردن داخی یکرمی دورت پاره قلعه وبلنقه آلتون بولوم ضبط واستحکامی تراکم اولوندقدن صکره سردار اعالی مقدار عساکر اسلامه سالمین وغانمین بغداد طوغری عودت ایلدوکلرنده اعلا میخال بدفعل حیله فعال نیچه سالدن برو افلاقی واردل وبغدان طرفلرینه کال اختلال ویرو

عاکر

غزلی بیک بیت

عید فرخنده اساسه عالم بوقدر آندن کامزم — ساکه قربان اولمه درزیر برمزم برامزم

رنگ فردوس اوله بزم عیدا کراولمزیمز — عدن کوردر بهاری کلشنامزم

فلدی عید روزدن اولمش ملائک خوی — طولدراسای یکبوی لبسون کاشن جامزم

نامزم خلقیکدن ایسه جام می یکبون دیرز — صوفی بدنامه اولدراج دیوارامزم

ساکه براز اول اولما غیله ای سرو بلند — قدر عمردون اولمیوب حالی مارلوی نامزم

کعبه کو یک طوافی واجب اولمدر زه

عرض صحا کهه رسال اولمس احرامزم

رشک فردوس برین اولسه نولار روی زمین — آب جوکوثر آکار نرکس و کل حور العین

دمیدر بزم صفا دایمه آنده کل — بریدر نرکس آلور سه ایله جام زرین

لاله لرکاسه لره دوندی و کاله لر ساغر — زاله لرله کور ریزور کل صدف در ثمین

صورت چین کورنور چهره کلدن پیدا — صفا وارکه کورنر صافو آینه چین

روز عید ایردوکنی طوید یلر انصاف ایله — صبحدم کیدیلر انواع لباس رنگین

عالمه روز عید اول بیرای بانی کم — اوله پاینده سعادتله شهنشاه زمین

خان محمد شه عادل که زمان عدلی

عید نوروز کبی اندی جهانی تزئین

باغ و راغ اوله نولله غیرت فردوس برین — حور اکا کبک دری جوی روان ماهی مین

زیور کوهسار یله مشاطه صنع — ایلدی کردن اکا ریحانی کار چین

بزم کلشنده ی زاله ایله نرسین کردن — بریدر دور مدام ایله جام زرین

می اچوب کسب صفا ایلیجک دیلر — موسم کلدر وای اوله سن کوزه نشین

صالنوب جامه رنکینه پیکر لر — عید کاه اولدی مزین صنم خانه چین

عالمی عید بهار ایلدی خندان حکمی — کاینات اولدی کم عدل شه روی زمین

شاه جم کوکبه سلطان محمد خان کم

شاهکر تسم همدینه ایدر وضع چین

از ان عنصری رحمة الله علیه

اول سپهر پرور خرد شها کز قلم خذر
قبل بر نظر در سم اگر بیک زاید زبر

زلف سیه خمار رمه سن بیاض پر
بن بالکه عالم نه دل پروله جان مختصر

خاک اولدی تن ای پرفتن بکر فن مزدم
دو نسه سن اول صناع اسن بحر کلن قلزم

کنون شهو قوم عدو سن کلبر وای درد
شدن کر و لوسون سبو قلسون کده دمو

دیردم سری بن سر سری اول خلری دی درد
اچمزدی ایلریی بن چاکری شام و سحر

ایدن بو اوضمه قالور بر کون اولور دنی چلور
عالم بلور سفت قوتم آلور دیر سم کر

بحر عطا کان بخا شیر و غا سیف خدا
شهر مکا نسبت کده سلطان کی دهم

شاه فلک بی تشر کی لوزر لکه بر ملک
بی ریب و تک قلبی محک رتک ملک و طب شه

قد نارون زخ نسر خط یاسمن خو جوسمن
شیرین سخن بازک بدن سرو چمن مخمل بر

صاحب کرم عالی سم دوزنده غم محض علم
دار احتشم سنجر علم محکوی سم بحر یه بر

کاری عمل زیدی مثل بارکسل قلزم نمل
سو یمز غال نظمی کوزل مب بی بدل اول اخترز

والا نسب یکو حسب ری عجب اخلاقی آب
مرد روشب صوفی سب سیم دو احسان ایدر

بابی سند بیداد و بسه مردیو و داد دن کلن
تا جه یکچه یل اسد بمز ابد خوف و خطر

تبریز وری ملکنده کی سبزه جانه تی عبد لیاقی
کم ایکیه چی کونش ایتیه نی بنوزنده کی فانی

از ان انوری رحمة الله علیه

یا مجسم روحه یا پیکر جان اول بدن
یا کل کلزار جنت یا سمن یا یاسمن

یا الفه رکلک قدر تدن یا بالا یا بلا
یا نهال نخل یا سرو روان یا نارون

یا سراپه آتشین محبوبه یا دام دل
راست یا عمر یا مشک خطن

سنبل یا غ جان یا طره طرار جان
یا طرا غبرین یا مشک یا مشکین رسن

یا مصور روح یا خود صورت تصویر
یا جمال احمد مختار یا وجه حسن

لوح معنی دور یا خود آیت شمس ضحا
یا که مه بدر یا شبانی یا سمن محکن

نور او زره نون یا بر دو یا جوهر کان
یا اکی کنج زر او لمش دالری مکر و فن

قاتک الته کوزلک بزرک بزاندر
یا کر مرتج قلمش قوس بر جنده وطن

غنچه زنبق قامتینی یا آی او زره صف
جان حسن ایچره یا منبری یا یاسمن و سوسن

کلشن آتمس کوزل کلار میدر کل زکرک
یا کلستان ارم نسرینی یا خود نسرین

خالار میدر رخنده یا خود اطفال حبش
یا ختن سلطانی ملک روم عباسی تاختن

ضحه حسن ایچره نوشش نقطه موهو
یا که سر غیب یا خود جوهر جان اول بدن

لعلک الته کمر ذه لمر میدر یا خود
درج لعلین ایچره درج اولمش میدر عدن

میوه طوبی یا سمین یا خوب یا خوبتر
یا به و یا سیب یا آب معلق یا ذقن

یا ان کنه و کهکل کاکل اول یا دن
سن سمان کاکا یا او لمون ام الزمن

اول مذکر کم حسن در روحی کو رسه احیا اولوردی موتادن ولدی اضداد دن مرکب اول

انا نیت اناسی احیادن جزو انسانی اکله اولدچون طوغرا و علی اکمک تناسبادن

بولی مرکم بلورسه منصب آلور کرک اعلا کرسه ادنادن

چونکه بی رنگی اسیر رنگ شد موسی با موسی در جنگ شد

چون به بی رنگی رسی کان داشتی موسی و فرعون دارند آشتی

گر ترا آید برین نکته سوال رنگ کی خالی بود از قیل و قال

روی خوبان را آب آید زیاد روی احسان از کجا آید بباد

پس کدایان اینچو حق آمد هر که باقی اند چو مطلق اند

دفتر صوفی سواد حرف نیست جز دل اسپید همچون برف نیست

زاد و دانشمند آثار قلم زاد صوفی چیست نار قدم

ای برادر تو همان اندیشه ای ما بقی تو استخوان و ریشه ای

گر گلت اندیشه تو گلشنی ور بود خاری تو هیمه گلخنی

زانکه من اندیشه ها بگذشته ام خارج اندیشه و پابان گشته ام

جمله عالم تخته اندیشه اند زان سبب خسته دل و غم شیشه اند

کف بیار که عیانی بنام

لا بنام قلبی عن رب الانام

خواب غفلت آن و بیخانه غسبون از بهار مرتجع صوبه لریون لزینه برزهار

شونه جانلند بزار باب چمن کم و کر ایغی باغده اولماسه اید روی قرار

باغلرین کسیدر اولمش آکاب روان جویلر غمکبی در کچر لیل و نهار

کلکر کم تکجون عارضی و ضعف تخیر موجدن مسطر ایدمش صفحه لر نهار

قطر شبنم کبی طملد و کنجه شبنم غنچه لر اغزا آچرنیه که اطفال صغار

کوشش ها یه بطمر صانکه کشدن حلقه نازل اولدقچه صوا وزره قطرات امطار

سویله در بلبلی بوی کلله باد صبا منطق الطیر اوقودیلر و شکر صانکم عطار

فاخته کوکم اللنده بوبشش در دل وسنتش مدح اوقو یوب و سنه اسنوار

ما جار بلری قمجن دیور نجیره جیکر کورنجه نقش کچر آب نسیم اسحار

غنچه دن منظره لر آچدی صبا باندن ایچیه شاهد کل بلبله عرض دیدار

آب خورشید یه زاری کورنجه صندم شمسی دولندکیر باشلو باشنه زنار

کل خروسیک اوکنجه بوریو جی جاب باتی اوستنده کلنجه کونور زاره وار

دکدی چون قمریه بس تا کل اوزره لاله مرطرفدن دیلوب ناوک اتراو سینه چار

باغده دزمک اید وب شکر زاره آوه کل سپر لاله علم سرو سهی جعد آر

صور اور ولریه بکون کسه اشید رمز صوت جوز مزمه ساز و سمر اغاز

ایلکیورزنو کورنکلر فخار ایدرکن یورزونی کوریکلی ایلیه فخر ایدرکن

باسم نوری

چنبوب منابره و غطه اگرچه غوطه بر منابر نبی همان صورت بلر اول آتر

باسم نوری

درون دلده خاگ گونی جمه لیوره ابرم درس وصالیه علی الله کاره

باسم بها

گیه نجاب دکورم اول نگاه خنوه پر چوجان بدم دهانیه دیدی تنها می بورانی

باسم نصوح

کلشن کوبیدان آبرق خانیه آتر کناه صاکه نزل اولت جانبی اول ان اس نم خاکیه

باسم احمد

گرچه زلفت داغشاق موشش دارد دل با منزل خود نفت زانخوشش

باسم علی

چغزدی گرچه مزار ابعنی شیخ آ نه بولدی سر قتا و نه کوردی اوی نفا

باسم علی

دوه ذره مهر جالینی طلب انه کده آه ذره بی خود اولدی آلدی اغوی ایچوشی

باسم [illegible]

اولدی اولدی چوکسدی جه نفن کچندی کیزه اولدی

باسم [illegible]

کوپ ثمرده اولدقه نوله اولدی اوبیزدی رحن آینه کوزارلنما

باسم [illegible]

رحم ایچون عالمه عاشق زارکه

گله ای مردم سیاه باخت شبه — مردم دیده کبی او لمه بم فکنه فرین — صدف کوهر سنگی گوهر پند و مه کوهر چین اول

قطره یابسدین زور قه مثل آمه صفتین — مرد در یاد له مجموعه سفینه بس در — ایلر عارف اولان کسنه ولی کردا به عین

صولی بر دقده دینلر کمی لی کاغذه — کوز چشم ایله دل لوحن ایدر زکر تعیین — نمه تیز دی سفینه یله کرمک نه ایدی

دل مجموعه دیره تفرقه چشم نکین — پیرنا بالغه دوندک کوز دمزکره دوه در — صانور زکنه دمزی کودک کهواره نشین

کرصالار این شیکن دایه کبی کرصرصر — روزکار ایلر او تماغه بزی یعنی این — طبلک قلزم زخار نه عالی اخست

بحر نظمک بنه غوص ایلدی بر در ثمین

بسم الله الرحمن الرحیم

سبحان الله ملاء المیزان ومنتهی العلم ومبلغ الرضا وزنة العرش
لا ملجا ولا منجا من الله الا الیه سبحان الله عدد الشفع والوتر وعدد
کلمات التامات کلها بر حمتک استغیث لاحول ولا قوة
الا بالله العلی العظیم وصلی الله علی سیدنا محمد
وآله وصحبه اجمعین

بر سر قبر شمس تبریزی ای رفتم و خیر مغفرت کفتم
بهر تاریخ فوت او آدم انوار الله مرقده کفتم

تاریخ وفات شیخ سعدی

همای اوج پاک شیخ سعدی بسوی قصر جنت کشت رقاص
چو پرسیدم ز فوت او خرد گفت ز خاصان شد ازان تاریخ شه خاص

تاریخ وفات شیخ اوحدی علیه الرحمه

در ایقا اوحدی شیخ زمانه که خورشید جهانش گشت لی ضو
چو او مانند خسرو بود در شعر ازان تاریخ فوتش گشت خسرو

بنظر خسرو خسته دلک سخن وان محیط فضل و دریای کمال
شد ز اوج دلکشا از ماه معین بنظم او صافی تر از آب زلال
بمسیل بستان سرای بی قرین لوطی شکر مقال بی مثال
از پی تاریخ سال فوت او چون نظام سبز بنوی جمال
شد عدیم المثل یک تاریخ او دیگری شد لوطی شیرین مقال

تاریخ وفات شاه اسمعیل صفوی

شاه اسمعیل مکمل فتوت و مروت
ای دل بیا تاج شاهی را ز سر انداختم

شمع محبت چو افروختم روشن کنم دشت ظلم
آتشی افروختم آخر که خود بگداختم

زین خبر بر بند میان غمناک و من شاد و گمان
در ضمیر آمد که تاریخ می پرداختم

شاه و شاه و شاه و شه گفتند اهل محفلش
من همان الفاظ را تاریخ فوتش ساختم

تاریخ وفات ملا حیرتی رحمه

بدیدم من که ملا حیرتی را
عمر دامن کشان می برد آن را

بفرمودا علی مکذار ما را
ندا آمد بنار بخش که مکذار

قطعه مولانا [illegible]

مقامهای مبسوط آن را بگمانت
که هر یک در لطافت بی نظیرست

ز بس همت مرا آن نوشتم
بود شرحی که بی حد و نذیرست

اگر از حال نارغبش پرسند
بگو شرح مقامهای میرست

جان بنا قدم [illegible] الفانی گذرد
[illegible] بخت [illegible] این [illegible] بخت

شهره آفاق مولانا کمال الدین حسین
واقف گشت خبایای کاشف سر آله

چون گرفت انتخابی صورت عالم دلش
کرد آهنگ دیار الملک معنی بر دلش

در ربیع الصرف شد او فات عمرش آن زمان
گشت تاریخ وفات او هدایت دستگیر

تاریخ وفات [illegible]

ای کسی بر بین خاک بگذری دامنی
که گاه نیست در بین خاک چو گنج نهان

بدان ز آخر صرع حساب تاریخش
بماند کاتبی و ماند نام او جهان

تاریخ وفات [illegible]

نصیر ملت و دولت محمد طوسی
یگانه که چو او در زمانه هیچ نماند

بسال ششصد و هفتاد و ماه ذی الحجه
بروز نیز دهم او گذشت در بغداد

تاریخ وفات مولود علی ابو سینا

حجة الحق بو علی سینا
در شعوع آمد از عدم چو وجود

در شعاعب کرد کل علوم
در گزگر د این جهان بدرود

تاریخ وفات تیمور گورکان علیه الرحمه

تیمور کورگانکه چرخ را دال خون کرد
از خون عدو روی زمین گلگون کرد

در ششم شعبان سوی علیین بتافت
فی الحال رضوان سپه را بیرون کرد

پندنامه

ای ابوجنگند بسا کاندوه دل آرای تو — مبادنوندکی مرد ای پادشاه بحر و بر

شهدی ویران ابدی سر دار ظلم آئین تو — اهل شرعی ابلد بر جمله زیر و زبر

عقل ناقص نشمرد ملک جاکم دادگر — پسته غفلت بسی جان جهاندان خبر

اهل حل و عقد شهدی بر جهود غره دل — پادشاهم خشم حقدان نچون آتش حذر

مر نشیمد در الان آخر ظهور یوم یکن — ویره آتشوش ظالم النیه که دوزخ یاقر

بو یله عالم پندادر مثل نسا که اشی جهان

خلقه نفرت کلدی غفلت اتله ملک الدن کیدر

فتح کام اولنجه تیغ جانستانی برکورک — بورمزدن کلدی بانه آجی صوفی قاصورک

اهل اسلام ابلدن کافر خسارت ایلدی — ای خدا نار شرر سرشوت آتک اودونک

عرصه رزم ایچره برقانلو دکوشان اغلر — وادی خشر قدوسیر جام لعناد و فن سورک

خیلی بای اسکندر قانون دولت تمدن — ای مدبر ایلر آتک باری قولاغنی بورک

برنه ارکان اولمز ایسه کندی الدن ملکت — اعتماد ایمز شکر اطراف عالمدن سورک

صنکوزدار الامان اولان کمان قاره ایمز — بو یله ولسه برایکی کون داخی صبر ایلک کورک

ارتشیر ایله موالی جمله الیتون ایلمش — الذین یکتیرون آیتن بیکور دیرک

خان غازی صدقله بو نظمی ترتیب ایلدی

کریمان سوز سوبلر ایسه آنی صو تورن سورک

تاریخ وفات خواجه اعظم بهاالحق والدین نقشبند

خواجه اعظم بهاالحق والدین نقشبند — آنکه مقبول ولایت شد کمال دلنشش
منزل و ماوای او چون بود قصر عارفان — قصر عرفان زان سبب آمد جناب قدسش

تاریخ وفات خواجه بابای معروف سمرقندی خواجه امکنگی قدس سره

خواجه خواجه ها و شیخ و کبار — آنکه او بود قطب الاقطابی
گر تو تاریخ فوت او خواهی — کن بوجه بخواجه بابایی

تاریخ وفات حضرت قطب الاقطاب خواجه عبید الله علیه الرحمه

آن خواجه بلند مرتبه کز راه طریق — در کرد کرد او نرسیدی ضیایی
با خلق اگرچه بود بجان ملتفتی لیک — در دل نداشت میل بهیچ التفات غیر
از ما سوا چو یکجا نشین ما رسید — پرواز کرد از قفس جسم جان چو طیر
غیر از دعای خیر چو چیزی دگر نداشت — تاریخ فوت او هم ازان شد دعای خیر

تاریخ ولادت و وفات حضرت شیخ الاسلامی خواجه عبید الله الانصاری

شیخ عالم خواجه عبد الله انصاری او — منبع اقطاب عالم از قریون تا قریون
سیصد و پنج و نود بود سال کامد در وجود — چون گذشت از چار صد شد او بدار جاودان

تاریخ وفات امیر حسینی هروی قدس سره

دوش از نوشتن سوال آن مصحفه و مژده — رسید واقعه افتخار آل محمد
روان کسیکه عالم امیر حسینی — شد از سرای فانی ببزم خلد محمد

واقعه جلیه اختصاص یافتن سلطان و مردم ادر

اعزو اکرم جنابه قافله مکرم و راحله محترم برله ایثار و نثار او لوند قد نصب

ضمیر منیر مهر تنویر و خطیر عطیر مشتری تدبیر عوض بنین خیر بود رکب بیت

گر بگذرم بخاطرت از لطف دور نیست — خاشاک گر نیز بدل دریا گذر کند مقتضی

بوبند کز احوالی استخبار پور ریلور سه بحمد الله الملک الغفار صحت صحبتند او

لیکن قصص غصص اشتیاق و حکایت شکایت افراق اول مشابه دکلد که بحریر

اولونه بیت قلم را آن زمان نبود که — حال مجوری و رای صد هزار شرح قصه

همان خدای لایزال پروردگار لایزالی ذوالجلال الاکرام استدعا اولونن ملاقات

ذات شریف شرف قرا در امید در که زمان قریب خیر ملاقات میسر ایله ممنون

باد غرض عرض محبت او لمعین بو مقدار اکتفا اولندی

باد همواره وجودت باقی
در ترقی سعادت راقی

از ان یکی از خصاصان توران

بسم الله

بولانا جامی

نوشتم نامه بر یار از ین سان
که ناید خامه بر کاغذ دوباره

از خواب صور عبارت خط

مرکب کو بود خامه نویس
از انکو نیست کس با نامه عاشق چون ما

بوی سلطان اگر خاشاک
کمین بیدم تو صاحب شود

چو گم شد ذره از خود این نباشد
که گم یک نقطه مجرم نشود

چون خط سبب بقای اهل صورت
باید که بود نوشتن خط بهتر

از خط بود نشانی آثار
از علم نبی بماکه داد ای قاری

نقشت بخود الا رگی نقش نبود
کان نقش بغیر نگ بسوداگی نقش

هرف نامه سوداگی اهل صورت
کو در دو جهان نیابد از بیم خطر

نامه که ز سوداگی اهل صورت
باشد ز دو جهان بی نیاز و بی خبر

هلال از ورد ای لن در جدایی
که یار همدم و همدرد مایی

بهار
چو بخت تو باشد خرابات خانه
هلال تو شمسی بود در زمانه

هلال
جان کی ما مدح تو ایم ای هم یا بود
چون احمد رو بجاب تو تو شود الکود

هلال
بخی پی زیب پو تو خود بر و ملک
یک بیت اطاقه مو تو کر دیه

هلال جلال
دی بر و زیه شد و من کشته دو دیه
بنگاه پری که بر شرش بود دیه

بیاد لعنه دو عالم به دلی ندارد
بیاد لعنه دو عالم به دلی ندارد